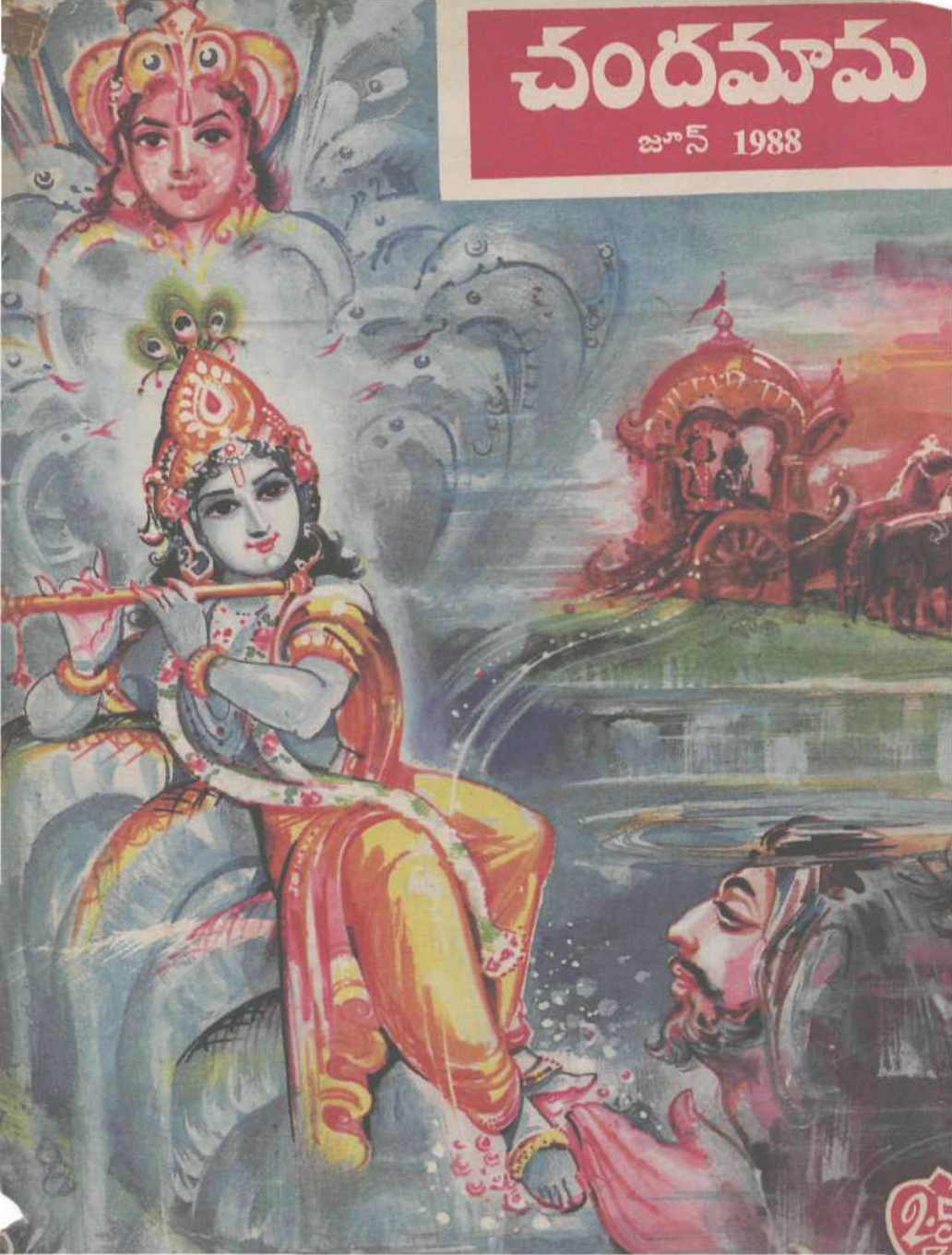

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

చందమామ

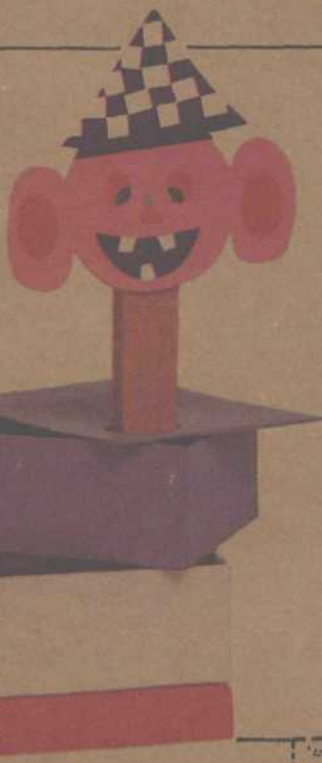
జూన్ 1988

టామీ, ది టక్కర్

“చేడ్డం యింక, ముక్కుముక్కునీ సరిగా కూర్చి, ఫెవికాల్ తో నూ
అంటించాలి సరదాగానూ, అంతే యింక-”

-ఫేవీ ఫెయిరీ

“ఇంద్రజాం జానే కాచిది
రేపాకి చేసి తయారుచేసి
దబ్బుకోనూ పదియే లేదు
దీనికి మరె యిక తిరుగే లేదు,”

“ఏమబడతా యిలాగ్ని చెప్పు
ఏంచెయ్యాలో దబ్బుగల చెప్పు,”

“రంపలా యిటు రంపలా
రెప్పేలేలో చినిపించేలా
ఆలోచించి అంటించికి
“ఫెవికాల్ ఏమిటో నేనాలోక,”

“ఏ బొమ్మయినా, ఏ బట్టయినా
ఏ వస్తుయినా చేసేయ్యున్న
పట్టుకోనే పట్టుకునేదిది
మురికి కాచిది, ముచ్చటైనది
సరదా సరదా తయారుచేసి
టామీయైనా చేసేయ్యుంక,”

‘టామీ ది టక్కర్’ను ఎలా తయారుచెయ్యడం అనే తీరుని
ఉరితంగా పొందటంకోసం యీ బుక్‌ని పంపించండి,
లేదా యీ చిరునామాకు వ్రాయండి: ‘ఫేవీ ఫెయిరీ’,
పోస్ట్ బాక్స్ 11084, బొంబాయి 400 020.

ఫెవికాల్

ఏంజిల్ ఎడైవ్

బొగ్గా పనిచేసినది, మరలంతే పనిచేసినది,
ఫెవికాల్ ఎవరికీ అంటినే యిది

‘టామీ ది టక్కర్’ను ఎలా తయారుచెయ్యడం అనే
తీరుని ఉరితంగా పొందటంకోసం యీ బుక్‌ని పంపి
పంపించండి లేదా యీ చిరునామాకు వ్రాయండి:
‘ఫేవీ ఫెయిరీ’, పోస్ట్ బాక్స్ 11084, బొంబాయి 400 020.

పేరు _____

వయస్సు _____

చిరునామా _____

నగరం _____

రాష్ట్రం _____

Pick a PINKY...
and let
your writing
sparkle...

LION
PINKY

*the Prettiest Pencil
in town.*

Now from Lion Pencils, here's another Novelty...
the Pearl finished **LION PINKY** pencil, a pretty pencil to behold.
Superb in looks, super smooth in writing with its HB Lead
strongly bonded to give you unbreakable points.

Also available with rubber tip and hexagonal

Other popular brands of Lion Pencils are:

Lion **MOTO**, Lion **TURBO**, Lion **SWEETY**, Lion **CONCORD**,
Lion Hi-Tech **METALLIC**, Lion **MASH-HOOR**, Lion **EXECUTIVE**,
Lion **NOVELTY**, Lion **GEEMATIC** Drawing Pencils
and **RATTAN** Colour Pencils & Wax Crayons.

LION PENCILS PVT. LTD. 95 Parijat, Marine Drive, Bombay 400 002.

National-407

ప్రతీ వాడుకనూరు

రఫిల్ ప్లాక్ లో సెరిలాక్ వీట్

ఆదా చేయండి రు.1.50 ప్రతి ప్లాక్ పైన

ఇప్పుడు సెరిలాక్ వీట్ రీఫిల్ ప్లాక్ లో
లభిస్తోంది. మీ పాపాయికి సెరిలాక్
లాభాలన్నీంటినీ అందించండి. ప్రతి ప్లాక్
పైన రు. 1.50 అదాచేయండి.
4 సెం నుండి మీ పాపాయికి పాంత్ బాటు మన
పదార్థాలు కావాలి. దీనిని సెరిలాక్ లాభంతో
ప్రారంభించండి!
ప్రతిపాదీ కినిపించే సెరిలాక్ మోతాదులో చివక
పదార్థాలన్నీ ఉన్నాయి. పాపాయిలకు సెరిలాక్ రుచి

బరీ ఇష్టం. దానితో పాలు పెంచడం ఉన్నాయి. దానిని
ముందుగా కాచిన నీటిలో కలిపితే చాలు. ఇప్పుడు
సెరిలాక్ లాభాలు అన్నీ కూడా తక్కువ ధరకి
లభిస్తున్నాయి.
శయ్యాలు చేయడంలో వరిశుభ్రతను పాటించేందుకు,
మీ పాపాయికి సమతూల్యంలో చొవనా పోషాన్ని
అందించేందుకు ప్లాక్ పైన ఉన్న సూచనలను
బాగాగా పాటించండి.

ఉచితం !
సెరిలాక్ రీఫిల్ 30 బుక్
ఈ చిరునామాకు వ్రాయండి:
సెరిలాక్, పోస్ట్ బాక్స్ నం. 3
న్యూ ఢిల్లీ 110 008

R K SWAMY/FSU/5072 TEL

మీ పాపాయికి అందించండి సెరిలాక్ లాభం

కొత్త హార్లిక్స్ బిస్కెట్స్.
కొంతమంది మంచి రుచి నిపుణులు
యిలా అంటున్నారు...

ఉ...
 నిస్సందేహంగా
 మరింత రుచికరం

ఎంతగానో పాలతో
 నిండినవి

నిజంగానే
 సంపూర్ణమైన హార్లిక్స్
 మంచితనం

కొత్త

హార్లిక్స్ బిస్కెట్స్

ఇప్పుడు

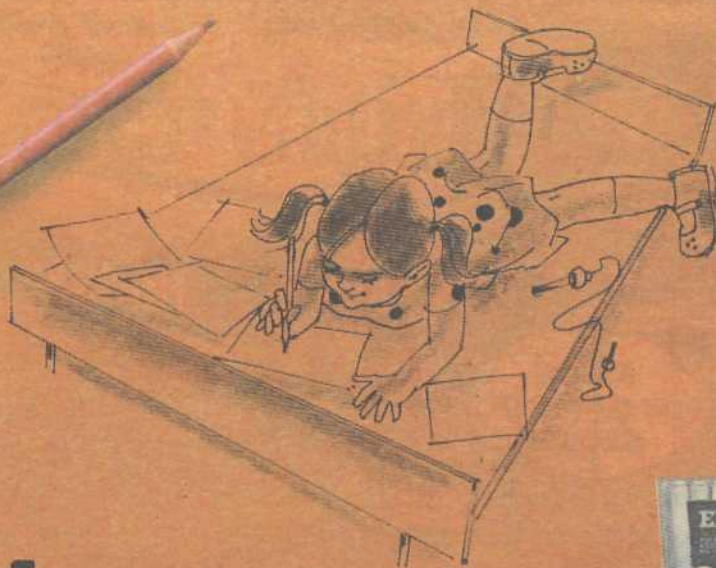
రుచినిచ్చేనవి, పాలతో నిండినవి, మరియూ సుమారు మూడువేల హార్లిక్స్ మంచితనం.

HTA 5456 TEL

దాగుడు మూతలు అడవాళ్ళు
ఈ రేఖాని ఒడించాలని చూసేవాళ్ళు
వాళ్ళందరితో నాకేంపనింక
చస్తూగా నే కొత్తపింత ఏదో ఇంక.

నావకో పెన్నుల సెట్టు
కాలక్షేపాన్నదే తెచ్చి వెట్టు
ఇలావేస్తూ నేగోడమీద బొమ్మ గొలుసుల బొమ్మ
అలా గీసేస్తూ నే రెండుజడల అమ్మాయి బొమ్మ

ఎకో పప్పు ఎకో నీలం
ఎరుపు పసుపు నారింజ రంగులమయం
ఉండా, నలుపు, వైలెట్
గులాబీ, గోధుమలతో అయ్యేనది ఓసెట్

ఉచితం!
కలరింగ్
ఫోల్డర్

ఎకో
స్కిచ్ వెన్ రంగులే ఇక రంగులు- సరదాతీర్చే హంగులు!

టెక్నీక్స్ ఫైటింగ్ పాయింట్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్. 18, మధాప్ రోడ్, చిత్ర పార్క్ (ఈస్ట్), కొండాం 400 057.

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

ఈ నెల బేతాళకథ ["నువర్ణయోగం"] కు ఆధారం, వీరేపల్లి జయరాంరెడ్డి రచన. ధనంపట్ల అత్యాశగలవాడు, మంచి చెడ్డల తారతమ్యాన్ని గుర్తించడు. ఆ కారణంగా, అమాయకులు బాధలకు గురి అవుతారు. అయితే, ఒక్కొక్కసారి వాళ్ళ ద్వేషం ఏ రూపంలో బయటపడుతుందో, "అమాయకుడిద్వేషం" అన్న కథలో తెలుసుకుంటాం.

అమరవాణి

ఘాతయతుమేవ వీరః పరకార్యం, వేత్తి న ప్రసాదయతుమ్,
పాతయతుమస్తి శక్తిర్వాయోవృక్షం, న చోన్నమితుమ్.

[పెనుగాలి చెట్లను కూల్చగలదే తప్ప, అవి పెరగడానికి సహాయపడదు. అదేవిధంగా, నీచులు ఎదుటివారికి హాని చేయగలరే గాని, మేలు చేయలేరు!]

సంపుటి 82

జూన్ '88

సంచిక 6

విడి ప్రతి : 2-50

:: సంవత్సర చందా : 30-00

చందమామ రావే జాబిల్లి రావే
మింటిలోని చుక్కల్లాంటి జెమ్స్ నాకు తేవే
మేడమీదకు రావే మెట్లెక్కి రావే
చెట్టుమీదకు రావే తొంగి తొంగి చూడవే

Cadbury's **GEMS**

ఆటలో సరదా, తింటే సరదా

ఉచితం!

మేగి ఫన్ బుక్!

Look out for the
FUN WORLD
CONTEST
Inside!

MAGGI FUN BOOK

కేవలం 2 ఖాళీ
మేగి నూడుల్స్
ప్యాకెట్లకు
బదులు.

మీకు అతి దగ్గరలోని డిలర్ ను కలుసుకోండి.
లేదా ఈ కూపన్ ను యీ చిరునామాకు పంపండి

మేగి ఫన్ బుక్
పోస్ట్ బ్యాగ్ నం. 9
న్యూ ఢిల్లీ-110001

కాలక్షేపం, ఆటలు, మేగి క్లబ్, పజిల్స్...
ఇంకా ఎన్నో!

నా పేరు: _____
నా పూర్తి చిరునామా: _____

తేలిగ్గా వండవచ్చు! రుచిగా తినవచ్చు!

HTA 5490 TEL

పనిసులువు

ఒక జమీందారు, తన దివాణం నింపడానికీ ముందు అటూ, యిటూ రెండు ఏనుగు శిల్పాలు చెక్కించి పెట్టాలనుకుని, నాగప్ప అనే శిల్పిని పిలిపించాడు.

నాగప్ప, తన శిష్యుడైన జోగప్పను వెంటబెట్టుకుని వచ్చాడు. అతను జమీందారు చెప్పింది విని, శిల్పాలు పూర్తవడానికి కనీసం నెల రోజులు పడుతుందన్నాడు.

అది విని జమీందారు పక్కన వున్న దివాను, “ఈ పనివాళ్ళున్నారే, ఏళ్ళు పని దొరికితే చాలు, దాన్ని అలా సాగదీస్తూ కాలం గడిపేస్తారు,” అన్నాడు.

నాగప్ప ఏమీ అనలేక తల వంచుకున్నాడు. అప్పుడు శిష్యుడు జోగప్ప కల్పించుకుని, “అయ్యా, మా గురువుగారికి పనిసులువు గురించి అంతగా తెలియదు. ఏనుగు శిల్పాలు చెక్కడం ఎంతసేపు! ముందుగా ఏనుగంత ఎత్తున్న రెండు బండరాళ్ళను తెప్పించండి,” అన్నాడు.

“అలాగే తెప్పిస్తాం. ఎంత తొందరలో పని పూర్తి చెయ్యగలరేమిటి?” అని అడిగాడు దివాను.

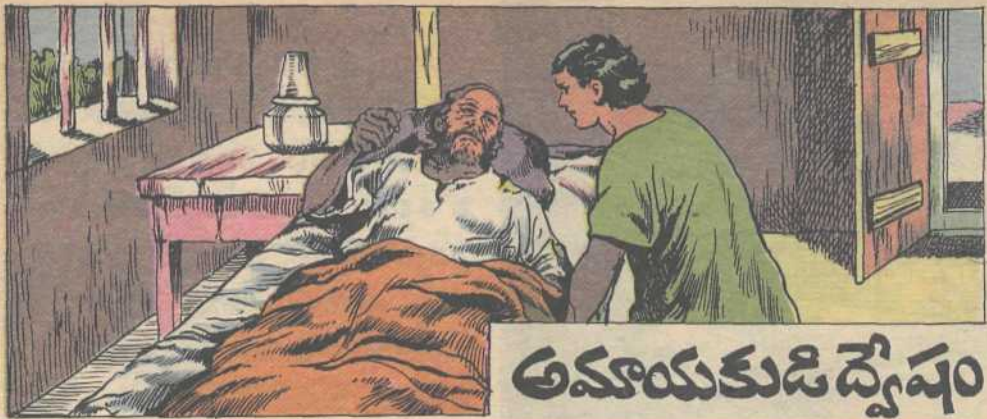
“పని పూర్తి చెయ్యడం ఎంతసేపా! ఆ బండరాళ్ళల్లో, ఏనుగులా కనిపించనిదంతా చెక్కి పారేస్తే పని పూర్తయినట్లేగదా,” అన్నాడు జోగప్ప.

జోగప్ప మాటల్లోని వ్యంగ్యం అర్థం చేసుకున్న జమీందారు చిరునవ్వునవ్వి, “మీరు నాకు చూపవలసింది, మీ పనితనం గాని, పనిలో మీకు తెలిసిన సులువుబలువులు కాదు. ఎంత కాలం పట్టినా, ఖర్చు ఎంత అయినా వర్తాలేదు. శిల్పాలు మాత్రం అందంగా వుండేలా చూడండి,” అన్నాడు.

దివాను తన అనవసర జోక్యానికి సగ్గుపడి తల వంచుకున్నాడు.

—జొన్నలగడ్డ రత్న

అమాయకుడి ద్వేషం

సూరన్న అనే యువకుడు చాలా అమాయకుడు. తండ్రి చనిపోయేటప్పుడు వాడితో, "ఒరే, అబ్బాయీ! కష్టపడి పని చేసి డబ్బు సంపాదించు. ఎవరినీ యాచించకు. అన్నింటికీ ఆ భగవంతుణ్ణి నమ్ము. ఆయన దయవల్ల, నీ శ్రమకు తగ్గ ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. నీ కన్యాయం చేసినవారికి, నీ శాపం తగుల్తుంది," అని చెప్పాడు.

సూరన్న అంతా బుద్ధిగా విన్నాడు.

తండ్రి చనిపోయాక సూరన్న ఆయన చెప్పినట్లే చేయసాగాడు. ఎవరినీ దేనికి నోప్పించకుండా, అందరికీ పనిచేసి పెట్టడంవల్ల, వాడికి చాలా మంచివాడన్న పేరొచ్చింది. కానీ ఒక్కరు కూడా వాడికి శ్రమకు తగ్గ ప్రతిఫలం యిచ్చేవారుకాదు. ఏదోతిండికిలోటులేకుండా జరిగిపోతున్నది తప్ప, వాడిదగ్గర డబ్బు చేరడం లేదు.

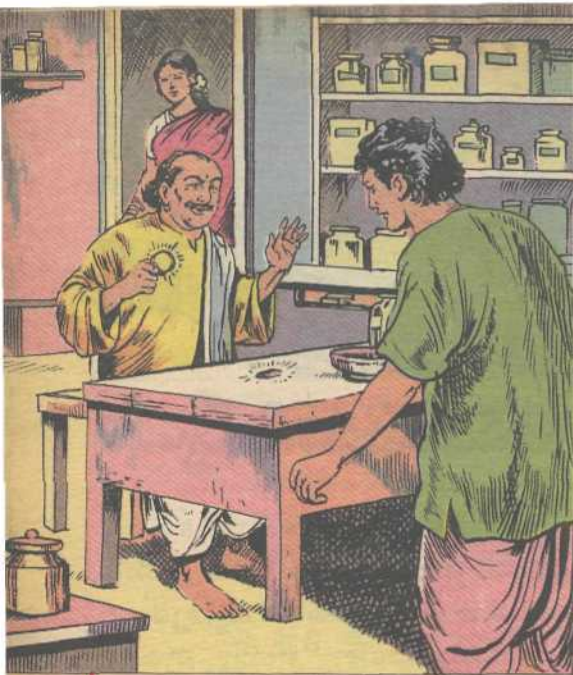
ఇలా వుండగా ఒకరోజున వాడికి జబ్బు చేసింది. వైద్యుడి దగ్గరకు వెళితే, ఆయన ముందుగా డబ్బు తీసుకురమ్మన్నాడు.

సూరన్న దీనంగా, "అయ్యా, నా దగ్గర డబ్బులేదు. మీ దగ్గర పనిచేసి బాకీ తీర్చుకుంటాను," అని చెప్పాడు.

వైద్యుడు డబ్బుతెస్తేగాని మందివ్వనన్నాడు. సూరన్న దిగులుగా ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

జరిగినదంతా వైద్యుడి కూతురు పద్మిని చూసింది. ఆమె సూరన్న వెనకనే వెళ్ళి, "మా నాన్న గతంలో ఎన్నోసార్లు నీ చేత పని చేయించుకుని సరిగ్గా డబ్బివ్వలేదు. ఆ విషయం, ఆయన ముందే అనవలసింది," అని చెప్పింది.

సూరన్న ఆమెకు, తన తండ్రి చేసిన హితబోధ చెప్పాడు. అంతా విని పద్మిని, "నువ్వు చాలా అమాయకుడివి. ఇలా

వుంటే నీకు రోజులు గడవవు. అందర్నీ ఎదిరించి బతకడం నేర్చుకో," అని సలహా ఇచ్చింది.

సూరన్న ఆమె మాటలు లక్ష్యపెట్టకుండా, "ఈ రోజు నువ్వు చెప్పావని మీ నాన్న నెదిరిస్తాను. కానీ రోజూ నాకెవరు చెబుతారు? ఎవరో చెబితే తప్ప ఎదిరించడం గురించి నాకు తెలియదు. తెలియని పని చేయడం ప్రమాదం," అన్నాడు.

"నువ్వు నాకు నచ్చావు. నన్ను పెళ్ళి చేసుకో. నేను నీకు మంచి సలహాలిస్తాను," అన్నది పద్మిని.

"పెళ్ళికి మీ నాన్న ఒప్పుకుంటాడా?" అని అడిగాడు సూరన్న.

"ఎందుకొప్పుకోడు? ముందు నీ ఆరోగ్యం బాగుపడాలి. నేనిచ్చే యీ రెండు గాజులూ తీసుకో. వీటిని మా నాన్నకిచ్చి, నీ తల్లివని అబద్ధం చెప్ప. ఆయన నీకు వైద్యం చేస్తాడు. ఆరోగ్యం బాగుపడ్డాక పెళ్ళి గురించి అడుగు. తప్పక ఒప్పుకుంటాడు," అంటూ పద్మిని వాడికి తన చేతికున్న రెండు బంగారు గాజులూ తీసి ఇచ్చేసింది.

"మరి నీకు నేనంటే నిజంగా ఇష్టమేనా?" అని అడిగాడు సూరన్న అనుమానంగా.

"ఇష్టంలేకపోతే నా బంగారు గాజులు నీకెందుకిస్తాను?" అన్నది పద్మిని.

సూరన్న ఆ గాజులు తీసుకుని వైద్యుడింటికి వెళ్ళి, పద్మిని చెప్పినట్లే చేశాడు. గాజులు చూడగానే వైద్యుడి ముఖం మెరిసిపోయింది. ఆయన గాజుల్ని దాచమని కూతురికే ఇచ్చాడు. పద్మిని వాటిని దాచానని చెప్పి, తండ్రి చూడకుండా చేతులకు వేసుకున్నది. వైద్యుడు సూరన్నను జబ్బు తగ్గేదాకా, తనింట్లోనే వుంచుకున్నాడు. పద్మిని వాడికి వేళకు మందు, ఆహారం పెట్టింది. వారంరోజుల్లోనే సూరన్న మామూలు మనిషయ్యాడు.

"నీవిక ఇంటికి వెళ్ళి పోవచ్చు," అన్నాడు వైద్యుడు సూరన్నతో.

సూరన్న వెంటనే తను వైద్యుడి కూతుర్ని పెళ్ళిచేసుకుంటానన్నాడు.

వైద్యుడు తెల్లబోయి, "అసలు పెళ్ళి చేసుకుంటే, పెళ్ళాన్ని పోషించడం చేత నానా నీకు?" అని అడిగాడు.

"పద్మిని తెలివైనది. ఆ తెలివి నాకు తోడైతే, ఏమైనా సాధించగలను," అన్నాడు సూరన్న.

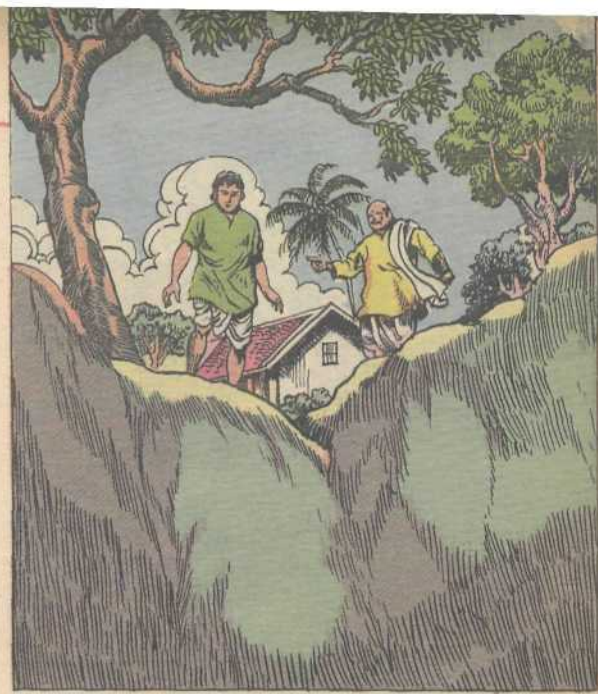
"నా కూతురు తెలివైనదని, నాకూ తెలుసు. అంత తెలివైనపిల్ల సువ్వంటే యిష్టపడదని, నీకూ తెలియాలి," అన్నాడు వైద్యుడు.

"పద్మినికి నేనంటే యిష్టం. లేకపోతే నా వైద్యానికి తన చేతిగాజులు తీసి ఎందు కిస్తుంది?" అన్నాడు సూరన్న అమాయ కంగా.

సూరన్న యిచ్చిన గాజులు తన కూతురివే అని తెలియగానే, వైద్యుడు ఉలిక్కిపడి గుండెలు బాదుకుని లబో దిబో మన్నాడు.

ఆయన కూతుర్ని పిలిచి సంజాయిషీ అడిగితే, "సూరన్న మనింట్లో బోలెడు పని చేశాడు. నువ్వాపనికి తగ్గ ప్రతిఫలమివ్వ లేదు. అందుకని నేనిచ్చాను," అని చెప్పింది పద్మిని.

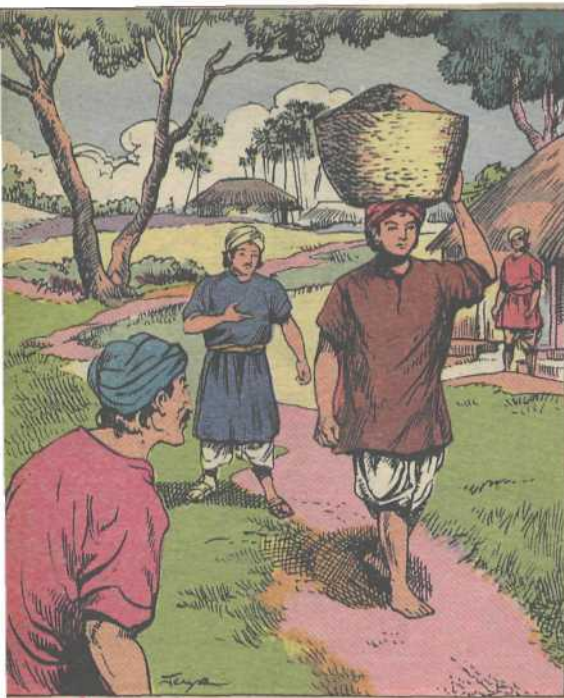
వైద్యుడు కూతుర్ని మీ అనలేక, సూరన్నతో, "ఒరేయ్, నువ్వు నన్ను

మోసం చేశావు. ముందన్న ప్రకారం నాకు పనిచేసి బాకీ తీర్చుకో," అన్నాడు.

సూరన్న వైద్యుడు చెప్పిన పని చేయ డానికి అంగీకరించాడు. అప్పుడాయన వాడితో, "మా దొడ్లో పెద్ద గొయ్యి వున్నది. నువ్వు నీ ఇంటి పెరట్లో గొయ్యి తవ్వి మట్టి తీసి, నా దొడ్లో గోతిని పూడ్చాలి. ఇందుకు నువ్వొకెవరి సాయమూ తీసుకోకుండా, ఒక్కడివే పనిచేయాలి. తెలిసిందా?" అన్నాడు.

సూరన్న వైద్యుడి దొడ్లోని గోతిని చూశాడు. అది చాలా పెద్దగొయ్యి. వైద్యుడు చెప్పినట్టు చేయాలంటే, పని పూర్తికావ డానికి సంవత్సరమైనా చాలకపోవచ్చు.

వెళ్ళి, వైద్యుడింటి దొడ్డిని గోతిలో వేసేవాడు.

రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ, సూరన్న దొడ్డిని గొయ్యి పెద్దదవుతున్నది తప్ప, వైద్యుడింట్లోని గొయ్యి మాత్రం నిండడం లేదు. అందరూ సూరన్న అవస్థచూసి జాలి పడేవారు. కొందరైతే వైద్యుడికిది తగదని, మందలించారు కూడా. కానీ వైద్యుడు చలించలేదు.

కొందరు గ్రామస్థులు సూరన్నతో "వెర్రివాడా, యిది నీకు తగనిపని. ఆ వైద్యుడు నిన్నేమీ చేయలేడు. అర్థం లేని యీ పని కట్టిపెట్టు," అని సలహా యిచ్చారు.

అందుకు సూరన్న, "వైద్యుడు నాకే మైనా అన్యాయం తలపెడితే, ఆయనే అనుభవిస్తాడు. నా శాపం ఆయనకు తగుల్తుంది. నేను మాత్రం ఆయన చెప్పినట్లే చేస్తాను. మోసం చేశాననిపించుకుంటే, నాకు తృప్తిగా వుండదు," అన్నాడు.

ఇలా రోజులు గడుస్తున్నాయి. సూరన్న పరిస్థితికి జాలిపడినవారు, వాడికి పిలిచి భోజనం పెడుతూండేవారు. సూరన్న మాత్రం వైద్యుడింటి దొడ్డి గోతిని పూడ్చే ప్రయత్నం రోజు తప్పకుండా కొనసాగిస్తూనే వున్నాడు.

ఈ సంవత్సరకాలమూ మరొకపని చేయకపోతే, తనకు తిండెలా గడుస్తుంది?

"అయ్యా, యిది చాలా కష్టమైన పని. మరోపనేదైనా చెప్పండి," అని సూరన్న వైద్యుణ్ణి వేడుకున్నాడు.

"నన్ను మోసంచేసి, ఊరికే నా చేత వైద్యం చేయించుకున్నావు. అందుకు నీకిశిక్ష తప్పదు. లేదంటావా—నాకు నాలుగు బంగారు కాసులిచ్చుకో," అన్నాడు వైద్యుడు.

సూరన్న వైద్యుడు చెప్పినట్లే చేయసాగాడు. వాడిల్లు వైద్యుడింటికి చాలా దూరం. రోజూ అనయింటి పెరట్లో గొయ్యి తవ్వి మట్టి తీసి గంపలో ఎత్తి మోసుకు

ఒక రోజున వాడికి దొడ్లో తవ్వతూం
డగా, ఖజోళ్ అన్న శబ్దం వినిపించింది.
తడిమిచూడగా రెండు రాగిబిందెలు
అక్కడున్నవి. రెండింటి నుండా బంగారు
కాసులున్నవి. అప్పుడు సూరన్నకు
కలిగిన ఆనందం అంతాయంతా కాదు.
వాడొక గుప్పెడు బంగారు కాసులు తీసు
కుని, వైద్యుడింటికి వెళ్ళాడు. ఇంట్లో
వైద్యుడు లేదు; పద్మిని మాత్రం వున్నది.

సూరన్న పద్మినికి జరిగినదంతా చెప్పి,
"నా శ్రమ వృధా పోలేదు. మా నాన్న
చెప్పినట్లే, నా శ్రమకుతగ్గ ప్రతిఫలం
లభించింది," అన్నాడు.

"అయితే నీవిక మట్టి తవ్వి పోయ
నవసరం లేదు. నాలుగు బంగారు కాసులు
నాకివ్వు. నాన్న వచ్చాక జరిగింది చెబు
తాను. రెండు బిందెల బంగారు కాసులు
నీ దగ్గర చేరాయని తెలిశాక, పెళ్ళి
సంగతి మాట్లాడేందుకు నాన్న స్వయంగా
నీ దగ్గరకు వస్తాడు. ఇక వెళ్ళు!"
అన్నది పద్మిని సంతోషంగా.

సూరన్న ఇంటికి వెళ్ళి, నలుగురికీ
తనకు బంగారం దొరికిందని చెప్పాడు.
వాడి మంచితనానికి తగ్గ ప్రతిఫలమే
లభించిందని, అందరూ సంతోషించారు.

అప్పుడొక పెద్ద మనిషి, "అంతా
సూరన్న తండ్రి చెప్పినట్లే జరిగింది. మరి

సూరన్నకు అన్యాయం చేసినందుకు,
వైద్యుడి కెలాంటి శాపం తగులుందో
ఏమో!" అన్నాడు.

ఇది జరిగిన రెండు రోజులకు వైద్యుడు
ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన మూలి
కలు తేవడానికని, సమీపారణ్యంలోకి
వెళితే, ఒక ఎలుగుబంటు తరిమింది.
ఆయన భయపడి ఒక గుహలోకి పరుగు
తీశాడు. ఆ గుహలో నలుగురు బంది
పోటు దొంగలు దోచిన డబ్బు పంచుకుం
టున్నారు.

వాళ్ళు వైద్యుణ్ణి చూసి అనుమానించి
బాగా చితకబాదారు. ఆయన రాజభటుడు
కాదని తెలిశాక, దగ్గరే వుంచుకుని చాకిరీ

చేయించుకున్నారు. రెండు రోజులపాటు వాళ్ళకు వంట చేసి, బట్టలుతికి, ఒళ్ళు పట్టి వైద్యుడు తనలో తానే కుమిలికుమిలి ఏడ్చాడు. అలవాటు లేని పనులకాయన ఒళ్ళు హానమైపోయింది,

బందిపోట్లు, ఆయనను వదిలిపెట్టే ముందు, మరొకసారి బాగా కొట్టి, "మా గురించి ఎవరికీ చెప్పకు. చెబితే నీ బుద్ధి బయట పడుతుంది తప్ప, మాకేమీ ప్రమాదం లేదు," అని అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయారు.

గ్రామస్థులందరూ వైద్యుణ్ణి చూడడానికి వెళ్ళారు. జరిగింది విని, "ఒక విధంగా నువ్వు చాలా అదృష్టవంతుడివి.

బందిపోట్లు సాధారణంగా తమకు దొరికిన వాణ్ణి ప్రాణాలతో వదిలిపెట్టరు. శాశ్వతంగా తమకు బానిసగా చేసుకుంటారు!" అన్నాడొక పెద్ద మనిషి.

"అసలదంతా నువ్వు, సూరన్నకు చేసిన అన్యాయంవల్లనే జరిగింది. భగవంతుణ్ణి నమ్ముకుంటే వాడి శ్రమకు ప్రతిఫలం లభిస్తుందనీ, వాడి శాపం ఫలిస్తుందనీ—వాడి తండ్రి వాడికి చెప్పాడట. ఇప్పుడంతే జరిగింది!" అని, మరొక పెద్ద మనిషి సూరన్నకు పట్టిన అదృష్టం గురించి చెప్పాడు.

ఇది విన్న వెంటనే వైద్యుడు, "మీరు చెప్పింది నిజమే! సూరన్నకు నేను చాలా అన్యాయం చేశాను. ఇప్పుడు వాడికి, నా కూతురు నిచ్చి పెళ్ళి చేసి, నా పాపం కడిగేసుకుంటాను. ఏడీ సూరన్న?" అంటూ దిక్కులు చూశాడు.

ఆ సమయంలో సూరన్న, అక్కడ చేరినవాళ్ళల్లోనే వున్నాడు. వాడు నేల మీద కూలబడి గుండెలు బాదుకుంటూ ఏడ్వసాగాడు. వాడెందుకు ఏడుస్తున్నాడో ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. అంతా వాణ్ణి ఓదార్చడానికి ప్రయత్నించసాగారు.

కొందరు, సూరన్న తన శాపం వైద్యుణ్ణి బాధపెట్టినందుకు విచారిస్తున్నాడన్నారు. మరి కొందరు, పద్మినిని పెళ్లి చేసుకోవడం

వాడి కిష్టం లేదనుకున్నారు. కారణం తెలుసుకుందామంటే—సూరన్న ఏడుపు నాపడం లేదు. క్రమంగా ఒక్కరోక్కరే అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయారు. చివరకు అక్కడ సూరన్న, వైద్యుడు, పద్మిని మాత్రం మిగిలారు.

“ఎందు కేడుస్తున్నావు? సమీపారణ్యంలో బందిపోట్లున్నారు గదా. నీ బంగారానికి ప్రమాదమేమోనని బెంగగా వున్నదా?” అని అడిగింది పద్మిని.

“అదేంకాదు. అందరూ మీ నాన్న కష్టాలకు, నా శాపమే కారణమని అంటున్నారు,” అన్నాడు సూరన్న ఎంతో బాధగా.

“అంటే అన్నారులే, అది నిజమేకదా! నువ్వు శపించినా, శపించకపోయినా, నా తప్పులకు ఆ మాత్రం శిక్షపడదా,” అన్నాడు వైద్యుడు, సూరన్నను ఓదార్చుతూ.

“కానీ, నీ తప్పులకు అంతేనా శిక్ష?” అన్నాడు సూరన్న.

పద్మిని వాడి ఏడ్చుకు కారణం అర్థమై ఫక్కుమని నవ్వింది. వైద్యుడి ముఖం మాడిపోయింది.

అది చూసి పద్మిని, “నాన్నా, ఒకరికి పని చేయడమే తప్ప, ద్వేషమంటే ఏమీ తెలియని అమాయకుడు సూరన్న. అలాంటివాడు, నీ తప్పులకు నువ్వనుభవించిన శిక్ష చాలదనుకుంటున్నాడు. అంటే, ఆ అమాయకుడి మనసును, నువ్వెంతగా క్షభపెట్టావో ఆలోచించుకో. అమాయకుడి శాపం పూరికేపోదు. అది మళ్ళీ మళ్ళీ నిన్ను వేధిస్తుంది. సూరన్న మనసులో, నీపట్ల కలిగిన ద్వేషాన్ని ముందు పోగొట్టు,” అన్నది.

వైద్యుడు సూరన్న ముందు, తన తప్పులన్నీ ఒప్పుకుని, అన్నివిధాలా వాడికి అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తానని చెప్పాడు. సూరన్న తన ద్వేషాన్ని క్రమంగా మరిచి పోగలిగాడు.

తర్వాత సూరన్న, పద్మినిని వివాహం చేసుకునిచాలాకాలంసుఖంగాజీవించాడు.

కాలక్షేపం

రామేశ్వరం పోతున్న యాత్రికులతోపాటు, యిద్దరు యువకులు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వాళ్ళల్లో ఒకడు, రెండోవాణ్ణి, “అవునూ—అన్నట్టు, మనదే ఊరు?” అని అడిగాడు.

“కమలాపురం,” అన్నాడు రెండోవాడు.

“అలాగా! మాదీ అదే ఊరు. మీరుండేది, ఏ వీధిలో?” అని ప్రశ్నించాడు మొదటివాడు.

“జగదాంబ వీధి,” అన్నాడు రెండోవాడు.

“విడ్డూరంగా వుండే! మాదీ అదే వీధి. వీధిలో ఎటువైపు మీ ఇల్లు?” అన్నాడు మొదటివాడు.

“శివాలయానికి ఎడమవైపున వున్న రెండో ఇల్లు,” చెప్పాడు రెండోవాడు.

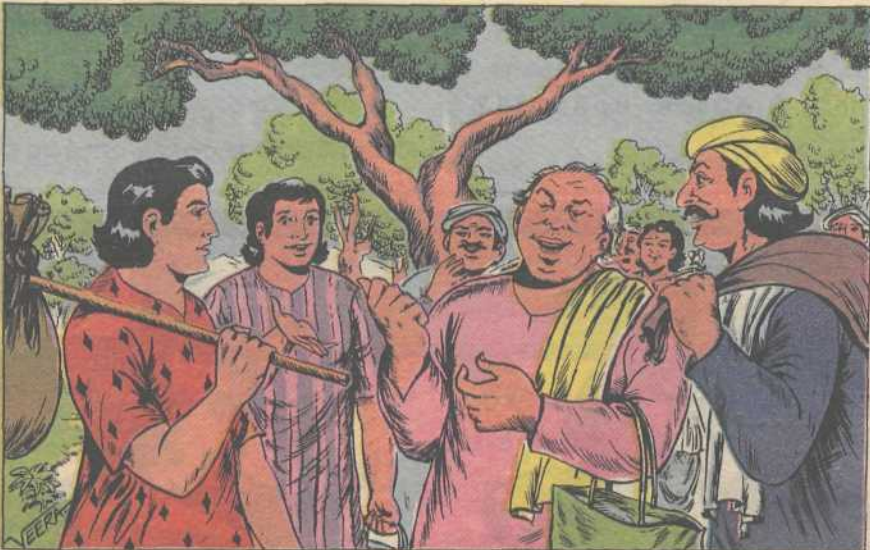
“నేనుండేది, ఆ ఇంట్లోనే!” అన్నాడు మొదటివాడు ఆశ్చర్యపోతూ.

ఇదంతా వింటూన్న తేటి యాత్రికులు, “ఏమయ్యా, మీ ఇద్దరూ వుండేది ఒకే ఊరు, ఒకే వీధి అంటున్నారు. ఇంతవరకూ ఒకర్నొకరు ఎరగరా?” అని అడిగారు.

“ఎరక్కపోవడం ఏమిటి? మేమిద్దరం అన్నదమ్ములం. దూరప్రయాణం గదా అని, కాలక్షేపానికి ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నాం,” అని నవ్వుతూ జవాబిచ్చారు, ఇద్దరు యువకులూ.

వాళ్ళ పిచ్చినరదా చూసి, మిగిలిన యాత్రికులు పెద్దగా నవ్వుడం ప్రారంభించారు.

—బి. రఘురామరాజు

8

[జ్ఞానభూమి నుంచి వినోదుడు మరొక కొత్తప్రాంతాన్ని చేరుకుని అక్కడి మునితో కలిసి అదృశ్యంగా పట్టణ సంచారం జరిపాడు. ఆ ప్రజల ధనాశక్తి, అజ్ఞానానికి ముని బాధపడ్డాడు. ముని సృష్టించిన వింత పుచ్చకాయ బద్దలై ప్రజలపై బడింది. ఆ ముక్కలను అందరూ తినేశారు. విచారగ్రస్తమైన పట్టణాన్ని వదిలి మునీ, వినోదుడూ వెళ్ళిపోయారు. తరవాత—]

వినోదుడు వింత జలపాతం దాటి అవతలికి వెళ్ళి కొన్ని రోజులే అయినప్పటికీ, బంగారులూయ రాజు మాత్రం ఓర్పును కోల్పోయాడు. వినోదుడు ఎప్పుడెప్పుడు తిరిగి వస్తాడా అని ఎదురుచూడసాగాడు. వినోదుడి రాకను తనకు వెంటనే తెలియ జేయడానికి అనువుగా కొండల మీదా, ఎత్తయిన చెట్ల మీదా భటులను ఏర్పాటు చేశాడు!

మామూలుగా రాజు భోజనానికి కూర్చున్న సమయంలో, మరీ లద్దాలను చూసి చూడగానే, ఆయనకు బంగారుస్త్రీ విగ్రహం జ్ఞాపకం వచ్చేది. మరుక్షణమే అక్కణ్ణించి ఉరుకులతో పరుగులతో శిథిలాల మధ్య ఉన్న బంగారు విగ్రహం దగ్గరికి చేరుకునేవాడు. తీరా అక్కడ చేరాక, భోజనం సగంలోనే పదిలివచ్చామే అని తెగ బాధ పడేవాడు. అందువల్ల,

మనోజ్ దాస్

తను అలా వదిలివచ్చిన భోజనాన్ని దాదాపు ముప్పై పళ్ళాలతో తాను ఉన్న స్థలానికి తీసుకురావడానికి ముప్పైమంది సేవకులను ఏర్పాటు చేశాడు!

రాజు తరచూ మంత్రిని, మహాజ్ఞానులనూ చూసి, "ఇప్పుడు నేనెలా ఉన్నాను?" అని అడిగేవాడు.

రాజు అందంగా కనిపించడానికి ఎటువంటి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నదీ వారికి బాగా తెలుసు. మామూలుకన్నా ఆయన ఇప్పుడు రెండింతలు భోజనం చేస్తున్నాడు. రోజూ శుభ్రమైన వెన్నతో స్నానం చేస్తున్నాడు. మూడు రోజులకోసారి జుట్టు కత్తిరించుకుంటున్నాడు. రెండు రోజుల

కోసారి మీసం కత్తిరించుకుంటూ, రోజుకు రెండుసార్లు సంపెంగనూ నె రాసుకుంటున్నాడు. విలువైన దుస్తులతోపాటు, ప్రతి వేలుకూ రెండేసి ఉంగరాలూ, మెడ నిండా వజ్రాలహారాలూ ధరిస్తున్నాడు. బంగారు స్త్రీ విగ్రహానికి ప్రాణం వస్తే, ఆమెను వివాహమాడడానికే ఈ ప్రయాస లన్నీ!

"మీరు అపురూప సౌందర్యంతో వెలిగి పోతున్నారు చండమార్తాండ మహాప్రభూ!" అనేవాళ్ళు మంత్రి, మహాజ్ఞానులు. ఇటువంటి మామూలు మాటలు రాజుకు అంతగా తృప్తికలిగించడం లేదని గ్రహించిన మహాజ్ఞానులు, ఇంకా పెద్దపెద్ద మాటలతో, కొత్త కొత్త ఉపమానాలతో పొగడి రాజుగారి మన్ననలు పొందడానికి ప్రయత్నించేవారు. "అందమైన పుష్పంలాగా ఉన్నారు ప్రభూ!" అని కొందరంటే, "రంగు రంగుల సీతాకోకచిలుకలా వెలిగి పోతున్నారు మహాప్రభూ!" అని మరి కొందరనేవారు. "మీ అందం ఇంద్ర ధనుస్సులా మెరిసిపోతోంది మహారాజా!" అని ఇంకా కొందరు పొగడేవారు.

రాజాస్థానంలో ఉన్న ఇద్దరు కవులు రాజుగారి అందాన్ని వర్ణిస్తూ కొత్త కొత్త ఉపమానాలను మహాజ్ఞానులకు అందించి, వారి నుంచి ధనం పుచ్చుకునేవారు.

కవులు కొత్త పదజాలం కూడా రూపొందించారు. ఆ మాటలకు అర్థం తెలియక పోయినా, కాస్త గంభీరంగా వినిపిస్తే చాలు—రాజు ఎంతగానే పొంగిపోయేవాడు. కొనగొటితో గొప్పగా మీసం దువ్వుకునేవాడు!

మహాజ్ఞాని అయిన వృద్ధమంత్రి ఒకనాడు రాజుతో, “చండమార్తాండ మహాప్రభూ, ఆ బంగారు విగ్రహం ఒక్కసారి నవ్వితే చాలు; వెంటనే ఆమె కళ్ళు తెరుచుకుంటాయి; గుండె కొట్టుకోవడం ప్రారంభిస్తుంది. కంటిచూపూ, హృదయం ఉన్నవి అందాలరాశిగాని తమ సౌందర్యాన్ని చూసి ప్రేమించకుండా ఉండజాలదు!” అన్నాడు.

రాజు తల పంకించాడు. మంత్రి మాటలు బాగానే ఉన్నాయి. అయినా, ఆ విగ్రహాన్ని నవ్వేట్టు చేయడం ఎలా? ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి రాజు తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. రాజ్యంలోని పేరుమోసిన హాస్యగాళ్ళందరినీ రప్పించాడు. ఖజానాలోని ధనాన్ని ధారాళంగా వెచ్చించి వాళ్ళకు వింత వింత దుస్తులు కుట్టించాడు. వాళ్ళందరినీ విగ్రహం ముందుకు నడిపించి నాట్యం చేయమన్నాడు; చేష్టలు చేయమన్నాడు. వాళ్ళు అలాగే చేశారు; అలిసిపోయారు. అయినా,

భటులు కత్తి చూపి బెదిరించి వాళ్ళు స్పృహతప్పి పడిపోయేవరకు ఆడించారు. అయినా విగ్రహం నవ్వలేదు.

ఇక ఇది లాభం లేదనుకుని రాజు, విగ్రహాన్ని నవ్వించినవారికి గొప్ప బహుమానం ఇస్తామని చాటింపు వేయించాడు.

ఒకనాటి రాత్రివేళ, బంగారు విగ్రహం ముందు బ్రహ్మాండమైన మెరుపు మెరిసింది. విగ్రహం నవ్వడమే అలా మెరిసిందని భావించిన కాపలాభటుడు, రాజు దగ్గరికి పోయి బంగారు విగ్రహం నవ్విందని చెప్పాడు. భోజనం చేస్తూన్న రాజు, ఉన్నపళంగా బయలుదేరి పరుగు పరుగున బంగారు విగ్రహం దగ్గరికి చేరాడు.

విగ్రహాన్ని ఎంత పరిశీలించి చూసినా, రాజుకు నవ్వు కనిపించలేదు. ఆయన కాపలాభటుడి కేసి తిరిగి, "నీకు మంచి బహుమానం ఇస్తాను. అయితే, బంగారు విగ్రహం నవ్వి నవ్వుడు మొట్టమొదట చూసే హక్కు, అర్హతా, అధికారం నాకే ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇప్పుడే నీ కళ్ళు పీకిస్తాను," అన్నాడు ఆగ్రహంతో.

కాపలాభటుడు భయంతో గడగడ వణికిపోయాడు. అదృష్టవశాత్తు రాజు ఆజ్ఞ నెరవేర్చబడేలోపలే, వృద్ధమంత్రి అక్కడికి వచ్చి, "చండమూర్తాండ మహా ప్రభూ! మన రాజ్యానికి ఒక మహా మాంత్రికుడు వచ్చాడు. ఈయన గొప్ప

గొప్ప అద్భుతాలు ప్రదర్శించగల మహా నీయుడు!" అన్నాడు.

రాజు మాంత్రికుడి కేసి చూశాడు.

"అవును మహాప్రభూ! తమరు అనుమతిస్తే నేనెన్నో అద్భుతాలు చూపగలను," అంటూ చేతులు తట్టాడు మంత్రి వెంట వచ్చిన మాంత్రికుడు.

మరుక్షణమే మాంత్రికుడి శిష్యుడు అక్కడి కొక ఎలుగుబంటిని లాక్కొచ్చాడు.

"ఇప్పుడు మీరేం చూస్తున్నారు మహారాజా?" అని అడిగాడు మాంత్రికుడు.

"ఎలుగుబంటిని మచ్చిక చేసుకోవడం అద్భుతం కాదు. కంపుకొడుతున్నది, తీసుకుపో దాన్ని అవతలికి," అన్నాడు రాజు కోపంగా.

"చిత్రం మహారాజా, అయినా, దాన్ని అట్టేసేపు ఎలుగుబంటిగా వుంచను," అంటూ మాంత్రికుడు నవ్వుతూ, ఎలుగుబంటిని కాలితో తన్నాడు. అది కింద పడుకున్నది. మరుక్షణమే మాంత్రికుడి శిష్యుడు దాన్ని ఒక దుప్పటితో కప్పేశాడు. మాంత్రికుడు మంత్రదండంతో అక్కడక్కడా తడుతూ, దానిని మూడుసార్లు చుట్టివచ్చాడు. దుప్పటి కింద ఎలుగుబంటి తన్నుకుంటున్నట్టు అనిపించింది. మాంత్రికుడు కొంతసేపు ఏవేవేమంత్రాలు

లున్నప్పటికీ, రాజు మాటకు ఎదురాడడం క్షేమం కాదని వారికి తెలుసు. కాబట్టి ఒక్కరు కూడా నేరు కదపలేదు. మాంత్రికుడు ఎలుగుబంటిని మనిషిగా మార్చాడని రాజు నమ్మాడు. తామూ నమ్ముతున్నట్టు మంత్రిలూ, ఆస్థానోద్యోగులూ నటించారు. మనిషికి ఎలుగుబంటి వేషం తగిలించి తీసుకువచ్చి, మాంత్రికుడు మోసం చేశాడేమో అని కొందరు అనుమానించారు. కాని, ఆ మాట పైకి చెప్పడానికి సాహసించలేక పోయారు !

ఆ కొత్త మనిషి ఇంకా ఎలుగుబంటిలాగానే గుర్రుపెడుతున్నాడా? అని చూడడానికి వచ్చిన మంత్రి ముక్కును వాడు గాయపరిచాడు !

“మహాప్రభూ, ఇతడు త్వరలోనే గుర్రుపెట్టడం మానేయగలడు. రేపిపాటికి చక్కగా మాట్లాడగలడు. ఆ పైన గోళ్ళకు బదులు మనలా కత్తులూ, కతారులూ ఉపయోగించగలడు !” అన్నాడు మాంత్రికుడు.

ఆస్థానోద్యోగులు ఒకరి ముఖాలోకరు చూసుకున్నారు.

“మహాప్రభూ, ఎలుగుబంటిని మనిషిగా మార్చగల నా మంత్రశక్తిని గురించి మీరే మనుకుంటున్నారు ?” అని అడిగాడు మాంత్రికుడు.

వల్లించి చివరికి ‘హం....ఫట్’ అన్నాడు కనుబొమలు ముడివేసి. మరుక్షణమే ఒక మనిషి దుప్పటిలో నుంచి బయటికి దూకి ముందుకువచ్చి నిలబడ్డాడు. వాణ్ణి రాజు పరీశీలనగా చూశాడు. వాడిలో ఎలుగుబంటి లక్షణాలు గాని, గురుతులు గాని ఏమాత్రం లేవు. రాజు అమితాశ్చర్యం చెందాడు !

అది రాత్రి సమయం కావడం వల్ల అక్కడ అంతగా జనం లేరు. విగ్రహానికి కాపలా ఉన్న భటులూ, రాజు సగంలో వదిలివచ్చిన భోజనం తీసుకువచ్చిన సేవకులూ ఉన్నారు. వాళ్ళు రాజుతో మాట్లాడకూడదు. కొందరు ఆస్థానోద్యోగు

రాజు కొంతసేపు ఆలోచించి, తల పంకించి, "నేనిప్పుడేమి అనుకుంటున్నదీ చెబుతాను విను. కావాలంటే నువ్వు ఇంకొక ఎలుగుబంటిని కూడా మనిషిగా మార్చగలవు. అయినా అవసరం లేదు. మాదిరికి ఒక్కటి చాలు!" అన్నాడు.

"అహ! అహ! ఎంత వివేకం! ఎంత వివేకం!" అన్నారు అస్థానేద్యోగులు ఏక కంఠంగా.

"మహాప్రభూ, ఎలుగుబంటిని మనిషిగా మార్చిన నేను బంగారు విగ్రహాన్ని స్త్రీగా మార్చలేనా?" అని అడిగాడు మాంత్రికుడు.

"ఎందుకు మార్చలేవు? అహ, ఆనందంతో ఎగిరి గంతేయాలని ఉన్నది. అయినా ఎగురలేకున్నాను!" అన్నాడు రాజు.

"మీ బొజ్జ మీకు భారంగా ఉన్నది మహారాజా! అయినా, బంగారు విగ్రహం ప్రాణాలతో లేచి వచ్చేసరికి, మీ బొజ్జ కరిగిపోగలదని హామీ ఇస్తున్నాను," అన్నాడు మాంత్రికుడు.

"మహామాంత్రికా! ఇప్పుడే నీ మాయా దుప్పటితో ఆ విగ్రహాన్ని మూసేద్దాం. నీ ఇష్టానుసారం ఆ విగ్రహాన్ని మంత్ర దండంతో కొట్టు, వద్దనను. నన్ను ఇంత కాలం కాచుకునేట్టు చేసిన అకఠినురాలికి అప్పుడే నా కష్టం తెలిసివస్తుంది!" అన్నాడు రాజు.

"అది సాధ్యం కాదు మహారాజా! ఆ విగ్రహానికి ప్రాణం తెప్పించడానికి మనం వేరొక మార్గం అనుసరించాలి. అందుకు మీరు ఒక వారం పాటు ఉపవాసం ఉండాలి. ఆ తరువాత, విగ్రహానికి వెనుక ఉన్న గుహలో మీరు ధ్యానం చేయాలి. అప్పుడే మనం అనుకున్నది సాధించగలం," అన్నాడు మాంత్రికుడు చాలా గంభీరంగా.

"ఉపవాసమా! ఒకవారం వరకా?" అన్నాడు రాజు భయపడిపోతూ.

"వారానికి ఒక్క నిమిషం కూడా తగ్గడానికి ఏలుకాదు మహాప్రభూ," అన్నాడు మాంత్రికుడు.

“లడ్డూలు మాత్రం తీసుకోవచ్చా?”
అన్నాడు రాజు ఆశతో.

“సాధ్యంకాదు మహాప్రభూ,” అన్నాడు
మాంత్రికుడు.

“అడపాడడపా కోడి మాంసమయినా
తినవచ్చా?” అన్నాడు రాజు సగం తిని
వదిలివేసిన పళ్ళాలకేసి విచారంగా
చూస్తూ.

“కోడి కాదు కదా, కోడి గుడ్డు కూడా
తాకడానికి వీలులేదు,” అని మాంత్రికుడు
రాజుకేసి జాలిగా నవ్వుతూ, “ఈ ఉప
వాసం పూర్తయ్యాక, నేను ప్రాణాలు
తెప్పించనున్న అప్పరస సరసన కూర్చుని
పంచభక్ష్య పరమాన్నాలను అరగించే
అదృష్టాన్ని ఊహించి చూడండి మహా
ప్రభూ! అంతేకాదు. అప్పరసను పెళ్ళా
డిన మొట్టమొదటి మహారాజుగా మీ పేరు
చరిత్రలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోతుంది!”
అంటూ రాజు వెన్ను తట్టాడు.

రాజు అంగీకార సూచనగా, మౌనంగా
తలాడించాడు.

“మీకు సానుభూతి కనబరుస్తూ, నేను
కూడా మీతోపాటు ఉపవాసం ఉండాలను
కుంటున్నాను,” అని మాంత్రికుడు
జంకేదో అనబోయేంతలో, “మేమందరం
కూడా రాజుగారితో పాటు ఉపవాసం
ఉంటాం!” అన్నారు మంత్రి, ఆస్థాన
ఉద్యోగులూ ఏకకంఠంగా.

“చాలా బాగుంది! చండమార్తాండ
మహా ప్రభువులవారే ఉపవాసం ఉంటూ
న్నప్పుడు, ఎవరికి మాత్రం తినాలని బుద్ధి
పుడుతుంది? అయినా ఈ వారమంతా
నేను రాజుగారికోసం చాలా శ్రమించవలసి
ఉన్నది. కాబట్టి నేను అహారం లేకుండా
బలహీనమైపోకూడదు. ప్రభువులవారు
అపార్థం చేసుకోకుండా ఉన్నట్టయితే,
ఆయన అహారాన్నంతా ఈ వారంపాటు
నేనే భుజించాలి. అప్పుడే మనం అను
కున్న పని నిరాటంకంగా సఫలమవు
తుంది,” అన్నాడు మాంత్రికుడు.

“అలాగే, నీ ఇష్టానుసారమే చెయ్య,”
అన్నాడు రాజు. —(ఇంకావుంది)

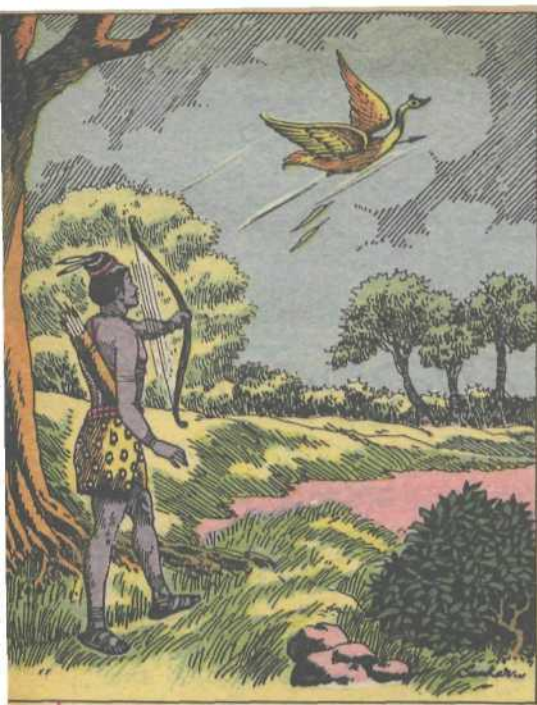

సువర్ణయోగం

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, తలపెట్టిన కార్యం సాధించి తీరాలనే, నీ పట్టుదల కొనియాడదగిందే. అయితే ఒక్కొక్కసారి ఎంతో శ్రమా, పట్టుదలలతో కార్యసాధనకు పూనిన వ్యక్తుల్లో, కొందరు విపరీతమైన భంగపాటుకు గురి కావడం జరుగుతూంటుంది. నువ్వు అలాంటి వారిలో ఒకడివేమో అన్న శంక కలుగుతున్నది. ఉదాహరణగా ఒక కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,” అంటూ యిలా చెప్పసాగాడు:

అరణ్యంలో పక్షులను వేటాడి జీవించే కాలు డనే వాడికి, ఒకనాడు ఏ పక్షి దొరకక అరణ్యమంతా తిరిగి అలసిపోయి,

చేతాళ కథలు

గైనా దానిని పట్టుకోవాలన్న పట్టుదల కలిగింది. చీకటిపడేవేళకు, వాడికి ఒక చోట ముసలివా డొకడు తారసపడ్డాడు. వాడి చేతిలో రకరకాలవేళ్ళూ, మూలి కలూ వున్నవి. కాలుడు, ముసలివాడికి హంస గురించి చెప్పి, తన దగ్గర వున్న ఈకలను అతడికి చూపించాడు.

ముసలివాడు వాటిని పరీక్షగా చూసి, "ఇవి అచ్చమైన బంగారు ఈకలు! నిజంగా నువ్వీ బంగారు హంసను చూశావా?" అని ప్రశ్నించాడు.

కాలుడు జరిగింది చెప్పగానే, ముసలి వాడు తనను గురించి చెప్పుకున్నాడు.

మణిసిద్ధి అనే ఆ ముసలివాడు, ఒక జమీందారు కొడుకు. అతడు ఐదేళ్ళ వయసులో వుండగా, జమీందారు తీవ్ర మైన వ్యాధికి గురయ్యాడు. ఆయన పద్ద మణుగులకొద్దీ బంగారం వున్నది. తాను చనిపోతే, ఆ బంగారం అంతా తన దాయా దులు చేజిక్కించుకుంటారని భయపడ్డా డాయన. జమీందారు గొప్ప మంత్రశక్తు లున్నవాడు. ఆ శక్తుల నుపయోగించి ఆయన, బంగారాన్నంతా ఒక గుహలో నిక్షిప్తపరిచి, ద్వారాన్ని దిగ్బంధనం చేసి—దాన్ని ఎలా తెరవాలో ఒక రాగి రేకు మీద లిఖించి, భార్య పరం చేసి మరణించాడు.

ఒక చెట్టు కింద కూర్చున్నాడు. అప్పుడు బంగారుకాంతితో మెరిసిపోతున్న హంస ఒకటి ఎగురుతూ, చెట్టు కేసి రాసాగింది. కాలుడు చప్పన బాణం ఎక్కు పెట్టి, దాని కేసి వదిలాడు. బాణం హంస శరీరం లోంచి దూ సు కు పో యి ం ది. అయినా, హంస నేలకూలక, అలా ఎగిరిపోసాగింది.

కాలుడు యీ వింత చూసి ఆశ్చర్య పడుతూ, దాని వెంటపడ్డాడు. వాడికి హంస శరీరం నుంచి రాలిన రెండు ఈకలు దొరికాయి. అవి బంగారు కాంతితో మిలమిలలాడుతున్నవి.

కాలుడు, బంగారుహంస ఎగిరిపోయిన దిక్కు కేసి నడవసాగాడు. వాడికి ఎలా

మణిసిద్ధి తల్లి, ఆ రేకును ప్రాణ ప్రదంగా కాపాడుకుంటూ, కొడుకు పెద్ద వాడయ్యాక దాన్ని అతడికివ్వాలనుకున్నది. అయితే, దురదృష్టవశాత్తూ, ఆ రేకు ఒక సారి నిప్పుల్లోపడి కరిగిపోయింది. దిగులుతో మణిసిద్ధి తల్లి మంచంపట్టి, కొద్ది రోజుల్లోనే మరణించింది.

దానితో మణిసిద్ధి బికారీ అయి పోయాడు. జమీందారు కొడుకుగా తనగత వైభవాన్ని తిరిగిపొందాలన్న పట్టుదలతో అతడు, ఖైద్రలోహాలనుంచి బంగారం తయారుచేసే పరుసవేడులకూ, రసవాదులకూ శుశ్రూషలు చేయసాగాడు. అయినా ముసలితనం ముంచుకువచ్చినా, ఆ ప్రయత్నంలో సఫలుడు కాలేకపోయాడు.

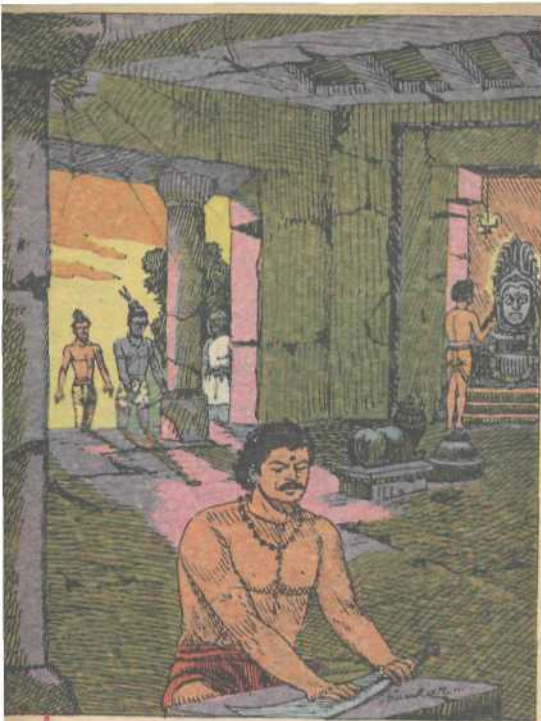
"ఈ బంగారు హంసను పట్టితీరాలి! నేనూ నీ వెంటవస్తాను," అన్నాడు మణిసిద్ధి.

కాలుదూ, మణిసిద్ధి హంసను వెతుకుతూ బయలుదేరారు. వాళ్ళు మర్నాటిమధ్యాహ్నంవేళకు, ఒకనదీతీరం చేరారు. అక్కడ ఒక సాధువు, చెట్టు కొమ్మకు రెండుకాళ్ళూ పెనవేసి తల కిందులుగా వేళ్ళాడుతున్నాడు. కిందచితి ఒకటి భగ్గుమంటూ పెద్దగా మండు తున్నది. ఆ వేడిని భరిస్తూ, అతడు తీవ్రమైన తపస్సు చేస్తున్నాడు.

కాలుదూ, మణిసిద్ధి ఆశ్చర్యపోతూ సాధువును సమీపించేంతలో, అతడు కళ్ళు తెరిచి వాళ్ళకేసి వింతగా చూసి, "ఎవరు మీరు? ఈ మహారణ్యంలో మీకేంపని?" అన్నాడు.

కాలుడు సంగతి చెప్పాడు. సాధువు వెంటనే చెట్టుకొమ్మనుంచి చితిమంటల్లోకి దూకి వేగంగా వాళ్ళను సమీపించి, "అయ్యలారా, నాపేరు వజ్రకంఠుడు. నా తండ్రి రాజుగారిదగ్గర కోశాధికారి. నేను సామాన్య సైనికుడను. ఒకసారి కోశాగారంలో పెద్ద ఎత్తున దొంగతనం జరిగింది. రాజు, నా తండ్రిని అనుమానించి చెరసాలలో పెట్టించాడు. కొన్నాళ్ళ

నా ఆకాంక్ష. ధనం వుంటే ఎంతోమంది సైనికులను సమకూర్చుకోవచ్చు. సైనిక బలంతో రాజ్యాన్ని జయించి రాజు కావడం, ఏమంత కష్టంకాదు. ఒక మహత్తులు గల సన్యాసి ఉపదేశించగా, నేను లక్ష్మీకటాక్షంకోసం, యిక్కడ తపస్సు చేస్తున్నాను," అని చెప్పాడు.

అంతలో బంగారుహంస రెక్కలల్లాడిస్తూ, వాళ్ళమీదగా ఎగిరిపోయింది. అది చూస్తూనే, వజ్రకంఠుడు, "అహః, ఇది బంగారుహంస! మనకు తప్పక సువర్ణయోగం వున్నది! హంసలు ఒంటరిగా కాక, గుంపులుగా నివసించే జీవులు, ఇక్కడెక్కడో వాటి నివాస స్థానమైన సరోవరం వుంటుంది, పడండి!" అన్నాడు ఉత్సాహంగా.

ముగ్గురూ కలిసి బంగారుహంస ఎగిరిపోయిన మార్గాన బయలుదేరారు. దారిలో వాళ్ళకొక శిథిలావస్థలో వున్న కాళికాలయం కంటబడింది. అక్కడ కాళిమాతకు పూజచేస్తున్న పసివాణ్ణి, పక్కనే రాతి మీద కత్తికి పదునుపెడుతున్న ఒక దృఢకాయుణ్ణి చూసి, వాళ్ళు నివ్వెరపోయారు.

ముగ్గురూ కూడబలుక్కుని హఠాత్తుగా, ఆ దృఢకాయుడి మీదపడి పెడరెక్కలు విరిచి పట్టుకున్నారు.

తర్వాత, ఒక బందిపోటు ముఠా నగర శివార్లలో దోపిడికి వచ్చింది. నేనూ, మరి కొందరు సైనికులం, వాళ్ళను ఎదిరించి ఘోరంగా పోరాడం. బందిపోట్లలో చావగా మిగిలినవాళ్ళల్లో, వాళ్ళ నాయకుడు మాకు బందీ అయ్యాడు. వాడి మెడలో వున్న హరం, కోశాగారంనుంచి దొంగిలించబడినదని నేను గుర్తించి, వాణ్ణి రాజుగారికి అప్పగించాను. అయితే, యీ లోపలే అవమానాన్ని భరించలేక, నా తండ్రి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

నేను తండ్రిపోయిన దుఃఖంతో సన్యాసుల్లో కలిసి, దేశదేశాలు తిరిగాను. ఈ జన్మలోనే ఏనాటికైనా రాజు కావాలన్నది,

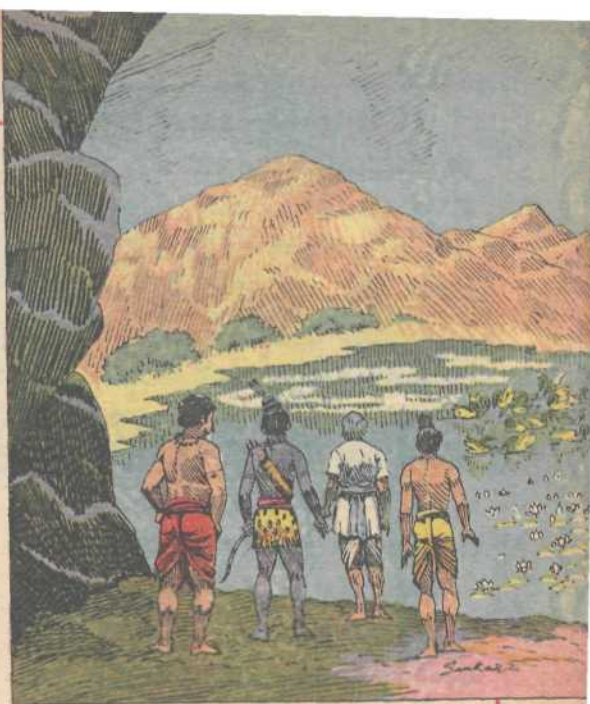
వాడు గింజుకుంటూ, "నా కొడుకును, నేనేమైనా చేసుకుంటాను, అడ్డగించేందుకు, మీరెవరు?" అంటూ అరిచాడు.

వజ్రకంఠుడు, వాణ్ణి మందలిస్తూ, "అసలు సంగతేమిటి?" అని అడిగాడు.

దానికి వాడు, "నా పేరు మాణిక్యవర్మ. తరతరాలుగా, మేమీ దేవికి పూజారులం. నాకు ముగ్గురు కొడుకులు. ఆ మధ్య పెద్దవాడికి జబ్బు చేస్తే, సరి అయిన వైద్యం చేయించేందుకు డబ్బు లేకపోయింది. వాడు పోయాడు. నేను దుఃఖంతో కుంగిపోయి, కాళీమాతను నిందిస్తూ, రాత్రి దేవాలయంలో పడుకున్నాను. కాళీమాత నాకు కలలో కనిపించి—మిగిలివున్న యిద్దరు కొడుకుల్లో ఒకణ్ణి తనకు సమర్పిస్తే, నట్టింట కనకవర్షం కురిపించగలనని చెప్పింది. అందుకే వీణ్ణి సమర్పించబోతున్నాను," అన్నాడు.

మాణిసిద్ధి, వాడితో, "మూర్ఖుడా, ముందు కత్తిని దూరంగా పారవెయ్యి. మనందరికీ సువర్ణయోగం వున్నది," అని, తాము అటుగా వచ్చిన కారణం చెప్పాడు.

ఇప్పుడు నలుగురూ కలిసి, బంగారు హంస పోయిన దిక్కుగా బయలుదేరారు. మర్నాటి ఉదయానికి వాళ్లు ఒక కొండను సమీపించి, దాని శిఖరానికి ఎక్కారు. అక్కడ వాళ్ళకొక పెద్ద సరస్సు కనిపి

చింది. అందులో వందలకొద్దీ బంగారు హంసలు, సూర్యకాంతిలో బంగారు ముద్దల్లా మెరుస్తూ విహరిస్తున్నవి. సరస్సులో ఎక్కడ చూసినా వికసించిన బంగారు కమలాలు!

ఆ దృశ్యం చూసి వాళ్ళు పరవశించి పోయారు. బోయవాడైన కాలుడు తప్ప, మిగతా ముగ్గురూ బంగారు కమలాలను చేజిక్కించుకోవడానికి సరస్సులో దిగారు.

కాలుడి దృష్టి మాత్రం బంగారు హంసల పైనే వున్నది. వాడు కూడా సరస్సులో దిగి, వాటిని పట్టుకోబోయాడు. అయితే, అవి వాడికి అందకుండా దూరంగా ఉడుకుపోసాయి.

కాలుడు సరస్సు నీటిలో మ రి కా స్త
ముందుకుపోతూ, తనతో వచ్చిన వాళ్ళు
కోసం తలతిప్పి పక్కకు చూశాడు.
అక్కడ వాళ్ళు క ని పిం చ లే దు గా ని,
మూడు బంగారు హంసలు కాలుడికేసి
ముక్కులు చాచి చూస్తూ, నీళ్ళల్లో
తేలియాడుతున్నవి.

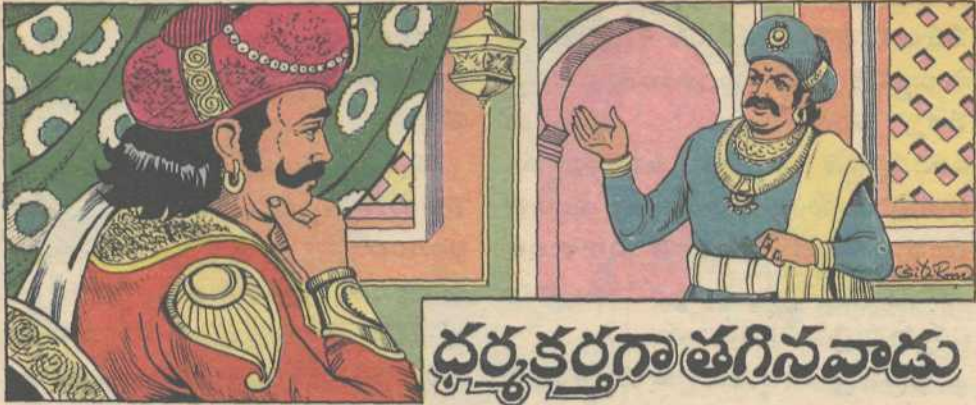
అది చూసి కాలుడు ఉలిక్కిపడి,
మరుక్షణమే సరస్సు నుంచి గబగబా
బయటికి వచ్చి, తిరిగిచూడకుండా ఇంటి
దారిపట్టాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా,
కాలుడిలాగే మిగతా ముగ్గురు కూడా
బంగారు హంసను పట్టుకునేందుకు
వెళ్ళినవాళ్ళేగదా? అలాంటప్పుడు, వాళ్ళు
ముగ్గురూ సరస్సులో దిగి హంసలుగా
మారిపోవడం, కాలుడు మాత్రం ఆ
ప్రమాదంనుంచి బయటపడడం ఎందుకు
జరిగింది? ఈ సందేహానికి సమాధానం
తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల
పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "కాలుడు
బోయవాడు. వాడి వృత్తి పక్షులనుపట్టడం.
అదే వాడి జీవనాధారం. ఏ పక్షి దొరకని
సమయంలో వాడు, బంగారుహంసను
పట్టేందుకు బయలుదేరాడు. వాడు
మొదట్లో బాణం కొట్టింది, అది మామూలు
హంస అనుకునే. మిగతా ముగ్గురి సంగతి
వేరు. వాళ్ళు తమకు సువర్ణయోగం
పట్టాలనే దురాశలో వున్నవాళ్ళు. ఆ
కారణంవల్లనే వాళ్ళు, సరస్సులో దిగి
నప్పుడు హంసలమాట మించి, బంగారు
కమలాలకోసం ఎగబడ్డారు. కాలుడు అలా
చేయలేదు. వాడికి ముఖ్యం పక్షి; బంగారం
కాదు. తన తోటివాళ్ళు ముగ్గురూ హంస
లుగా మారడం చూడగానే, వాడికి అదేదో
మహత్తుగల సరస్సన్నగ్రహంపుగలిగింది.
అందుకే వాడు, హంసనుపట్టే ప్రయత్నం
మాని ఇంటిదారి పట్టాడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ
గానే, బేతాళుడు శవంతోసహా మాయమై,
తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

ధర్మకర్తగా తగినవాడు

మగధలో పూర్వం నైపులు, నైష్ఠవులు ప్రతి చిన్న విషయానికి ఎంతో తగవు పడేవారు. ప్రజల మధ్య వున్న, యీ భేద భావం తొలగడానికి, మగధచక్రవర్తి మహానందుడు రాజధానిలో పాలరాతితో, ఒకపక్క శివాలయాన్ని మరోపక్క నైష్ఠవాలయాన్ని నిర్మింపజేశాడు.

ఆ తర్వాత, ఆ రెండు ఆలయాలకూ ఎవరిని ధర్మకర్త చేయాలో ఆయనకు తోచిందికాదు. ఆయన మంత్రి మాధవ వర్మను సలహా అడిగాడు. అందుకు మంత్రి, "ప్రభూ, ధర్మకర్త అనే వ్యక్తి మంచి మాటకారి, లౌక్యం వున్నవాడైతే, యీ ఆలయాలు దిన దిన ప్రవర్థమాన మవుతాయి. భక్తులు యిచ్చే కాసుకలూ, విరాళాలూ ఎక్కువగా వస్తేనేగదా, వాటిని ప్రజాహిత కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించడం సాధ్యపడేది!" అన్నాడు.

"అయితే, అలాంటి వ్యక్తి, మీద్యుష్టిలో ఎవరైనా వున్నారా?" అని అడిగాడు చక్రవర్తి.

"ఉన్నాడు, ప్రభూ. ఇలాంటి మంచి పనికి దైవభక్తి, మంచి లౌక్యమూ, మాట కారితనమూ వున్న శివరామజోషి తగిన వాడని, నా నమ్మకం," అన్నాడు మంత్రి.

చక్రవర్తి వెంటనే, ఆ రెండు దేవాలయాలకూ ధర్మకర్తగా శివరామజోషిని నియమించాడు. కొన్నాళ్ళు గడిచాక, శివరామజోషి అధ్వర్యంలో దేవాలయాలు బాగా అభివృద్ధి చెందుతున్నట్టు, వేగుల ద్వారా చక్రవర్తికి వర్తమానం అందింది.

ఒకనాడు చక్రవర్తి మహానందుడు, ఒక పెద్ద వ్యాపారిగా మారువేషంతో శివరామజోషిని పరీక్షించడానికి వెళ్ళాడు. ఆయన రెండు దేవాలయాలకూ మధ్యలో వున్న సత్రంలో దిగాడు.

సత్రంలో దిగిన భక్తుల్లో, మారు వేషంలో వున్న చక్రవర్తిని శివరామజోషి పోల్చుకోలేకపోయాడు. అయితే, చక్రవర్తి వేళ్ళు ఉంగరాలు చూసి, ఆయనను సంపన్నుడైన వ్యాపారి అనుకున్నాడు. ఆయన రెండు ఆలయాలూ స్వయంగా చూపి, భక్తులిచ్చే కానుకలతో, విరాళాలతో ఎలాంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తాను నిర్వహిస్తున్నది వివరించాడు.

చక్రవర్తి వెంటనే ఒక తాళపత్రంమీద 'వందవరహాలు' అని అంకెవేసి, ధర్మకర్తను, "ఈ విరాళం సరిపోతుందా?" అని అడిగాడు.

శివరామజోషి చిన్నగా నవ్వి, "మీకు యిరువక్కలా చెరొక దేవుడూ వున్నాడు. ఒక వంద ఒక్కరికే సరిపోదు. ఆ అంకె మరికాస్త పెంచండి," అన్నాడు.

చక్రవర్తి ఒకక్షణం ఆలోచించి, "ఎటు పెంచమంటారు?" అని అడిగాడు.

"ఇచ్చేది భక్తుడు. పుచ్చుకునేది దేవుడు. దానధర్మాలు గుప్తంగా చేయడమే

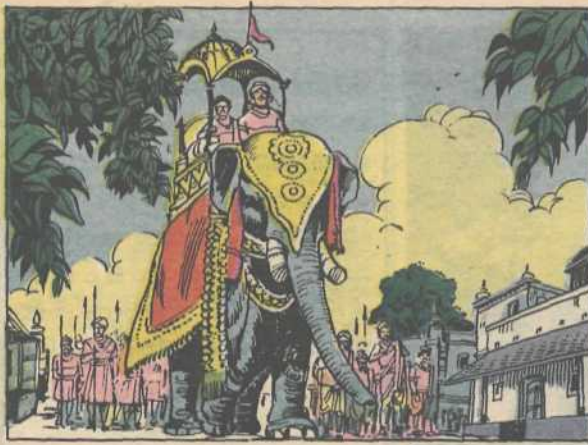
మంచిదంటారు. సరే, అంకె పెంచాలని నిర్ణయించారు కాబట్టి, ఇంకో అంకె ఆ అంకెలకు చేర్చండి," అన్నాడు శివరామజోషి.

చక్రవర్తి వెంటనే వంద పక్కన ఒకటి చేశాడు. ఇప్పుడది వెయ్యిన్నొక్క వరహా అయింది.

అయితే, శివరామజోషి చక్రవర్తిని అంతటితో వదలక, "శివుడన్నా, రాముడన్నా పేర్లమార్చే తప్పయిద్దరూ ఒక్కటే. ఈ సత్యం గ్రహించిన భక్తుడు, యిద్దరి పట్లా సమాన భక్తి ప్రపత్తులు పాటిస్తాడు. మీరు కుడిపక్కనున్న రామాలయానికి ఒక అంకె పెంచారు. పాపం, శివాలయంలో శివుడే పాపం చేశాడు! అటువైపు ఒక అంకె పెంచడం ధర్మం," అన్నాడు.

చక్రవర్తి మరో 'ఒకటి' ఎడమపక్కగా చేర్చాడు. ఇప్పుడది పదకొండువేల ఒక వరహా అయ్యింది. మంత్రి చెప్పినట్టు శివరామజోషి, ధర్మకర్తగా తగినవాడని చక్రవర్తి చాలా సంతోషించాడు.

కావ్యకథలు :

రాక్షసముద్రక-2

వంగరాజ్యం రాయబారి తెచ్చిన నమస్కకు చక్కటి వివరణ తెలియ జేయడంతో ప్రజల మధ్య చంద్రగుప్తుడికి గొప్ప పేరు వచ్చింది. వీనుగు మీద కూర్చోబెట్టి అతణ్ణి ఊరేగింపుగా తీసుకు పోయి ఇంటివద్ద దిగబెట్టారు. నందులు అతణ్ణి మళ్ళీ బంధించడానికి సాహసించ లేకపోయారు.

ఆ కాలపుట్టంలోనే గ్రీకు చక్రవర్తి అలెగ్జాండర్ భారతదేశం మీదికి దండెత్తివచ్చి, ఇక్కడే కాన్నాళ్ళు బస చేశాడు. ఆ నమయంలో చంద్రగుప్తుడు గ్రీకు సైన్యంలో చేరి, యుద్ధ విద్యలలో శిక్షణపొందాడు.

ఒకనాడు చంద్రగుప్తుడు గ్రీకు సేనా నాయకుణ్ణి అవమానపరచాడు. గ్రీకు సైనికులు చంద్రగుప్తుణ్ణి బంధించి దానికి ప్రయత్నించారు. కాని, చంద్రగుప్తుడు వాళ్ళకు పట్టుబడకుండా తప్పించుకుని సురక్షిత ప్రాంతానికి చేరుకున్నాడు.

అదేనమయంలో, మగధరాజభవనంలో ఒక విందు జరిగింది. ఆ విందులో చాణక్యుడని పేరుగాంచిన విష్ణుగుప్తు డనే బ్రాహ్మణుడు అతి సామాన్యంగా కనిపించడంతో, నందులు అతణ్ణి అవమానించి బయటికి గెంటించారు. ఆగ్రహం చెందిన చాణక్యుడు సందపక్షాన్ని నాశనం చేస్తానని శపథం చేశాడు.

చాణక్యుడూ, చంద్రగుప్తుడూ అనుకోకుండా ఒకరినొకరు కలుసుకుని, అత్తులయ్యారు. ఇరువురికి నందులపట్ల ద్వేషం ఉన్నది. చాణక్యుడి ముద్ది కుశలతకు, చంద్రగుప్తుడి దైర్యసాహసాలు తోడయ్యాయి. ఇరువురూ కలిసి నందులపై పగతియ్యోచాలని పట్టుబట్టారు.

ఆ కాలంలో మగధ సరిహద్దు అడవి ప్రాంతాలను పర్యవేక్షించే పరిపాలించేవాడు. చాణక్యుడు పర్యవేక్షకుణ్ణి కలుసుకుని, తమకు సైనిక సహాయం చేసినట్లయితే, విజయం సాధించాక మగధరాజ్యంలో సగభాగం ఇస్తామని అతనికి మాట ఇచ్చాడు. పర్యవేక్షకుడు అందుకు అంగీకరించాడు.

చంద్రగుప్తుడు పర్వతకుడి సేనలతో,
మగధ మీదికి దండెత్తాడు. యుద్ధం
అతి భయంకరంగా జరిగింది. నందుల
పైన్యం ఓడిపోయింది. మగధరాజ్యం
చంద్రగుప్తుడి వశమయింది.

మంత్రి రాక్షసుడి సహాయంతో, మహా
నందుడు బలమార్గం గుండా ఒక
రహస్య గృహానికి చేరుకున్నాడు.
అయినా, చాణక్యుడి భటులు అతణ్ణి
హతమార్చారు. రాజు మరణం రాక్ష
సుడికి తీరని విషాదం కలిగించింది.

మగధ సింహాననానికి చంద్రగుప్తు
మౌర్యుడు పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు.
అనమన ధైర్యశాలి, వీరుడూ అయిన
చంద్రగుప్తుడు తమకు రాజకావడంతో
ప్రజలు పరమానందం చెందాడు.

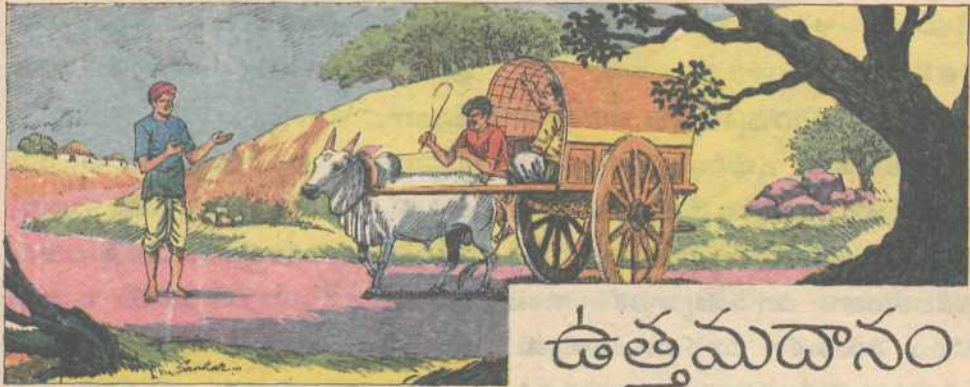

మహానాథుడి మరణానికి ఎంతగానో
విచారించిన అతనిమంత్రి రాజనుడు—
చంద్రగుప్తుడిపై పగసాధించాలని ఒక
కుట్రపన్నాడు. విషప్రయోగం చేసి,
రాజును హతమార్చమని చెప్పి, ఒక
సుంధరాంగి అయిన విషకన్యను రాజు
భవనానికి పంపాడు. అయితే, ఆ
విషయం చారులద్వారా చాణక్యుడు
ముందుగానే పసిగట్టాడు!

రాజభవనంలో విషకన్య చాణక్యుడికి
పట్టుబడిపోయి, తన అపరాధాన్ని
క్షమించమని ప్రార్థించింది. చాణక్యుడు
అమెను చంపలేదు. పైగా, అమె తన
శక్తియుక్తులను ఉపయోగించి పర్వత
కుణ్ణి హతమార్చినట్లయితే, మంచి బహు
మతి ఇవ్వగలమని ఆశచూపాడు. పర్వత
కుడు మగధలో సగభాగం అడుగు
తున్నాడు కాబట్టి, వాణ్ణి ఇలా వదిలించు
కోవాలన్నది చాణక్యుడి పథకం.

అదే ప్రకారం విషకన్య పర్వతకుడి
భవనం చేరి, తన అందచందాలతో,
అటపాటలతో అతణ్ణి మురిపించింది.
ఒకనాడు అదునుచూసి, మధువుతో
విషం అందించి పర్వతకుడి ప్రాణాలు
తీసింది!
—(ఇంకావుంది)

ఉత్తమదానం

పద్మనాభుడనే అతనికి, ధర్మవరం గ్రామంలో పెద్ద కిరాణా కొట్టున్నది. అతను ఒకసారి, వ్యాపారం పనిమీద, యలమంచలి అనే ఊరు వెళ్ళి, తిరిగి తన ఒంటెద్దు బండిమీద ధర్మవరం వస్తున్నాడు.

బండి యలమంచలి దాటాక, పద్మనాభుడికి, ఒక వ్యక్తి దారిలో కనిపించాడు. అతను పద్మనాభుణ్ణి చూస్తూనే, గబగబా బండిదగ్గిరకు వచ్చి, "మాది దారిలో వున్న పురుషోత్తపురం. నాకు, మీ బండిలో కాస్త చీటిస్తారా?" అని అడిగాడు.

పద్మనాభుడు, అవ్యక్తిని యలమంచలి లోని, ఒక అంగడిలో చూశాడు. ఇద్దరూ, ఆ అంగట్లో జీడిపప్పు కొన్నారు. అతను బండిలో వుంటే కొంత ఊసుపోతుందని ఆలోచించి, పద్మనాభుడు అతణ్ణి బండి

ఎక్కిమన్నాడు. ఆ వ్యక్తి బండిలో ఎక్కి కూర్చున్నాడు. బండివాడు శరభుడు, బండిని తోలడం ప్రారంభించాడు.

మాటల సందర్భంలో, ఆ వ్యక్తి పేరు రంగరాజు అనీ, పురుషోత్తపురంలో తనకున్న మూడెకరాల మాగాణి భూమి వ్యవసాయం చేసుకుని జీవిస్తున్నాడనీ, పద్మనాభుడు తెలుసుకున్నాడు.

దారిలో కనిపించిన యాచకుల చేతిలో, చిల్లర డబ్బులు వేయసాగాడు పద్మనాభుడు. రంగరాజు మాత్రం, తన దగ్గిర చిల్లరలేదని వాళ్ళను పొమ్మనసాగాడు.

ఇది చూసి పద్మనాభుడు, రంగరాజుతో, "రంగరాజుగారూ! నేను ఎంతో కొంత అడిగినవాళ్ళకు లేదనకుండా ధర్మం చేస్తూంటాను. అవసరం అయితే, మన కోరికలను అదుపులో పెట్టుకుని, ఉన్నదానిలో కొంత దానధర్మాలు

చెయ్యాలి. అప్పుడే మనిషికి జన్మసార్ల కత!" అన్నాడు.

ఇంతలో బండిచక్రం సీల జారి కింద పడింది. అది గమనించిన శరభుడు, బండి ఆపి, దాన్ని నెమ్మదిగా దారి పక్కకు లాగించాడు. తర్వాత సీల కదలకుండా దిగవెయ్యడానికి రాయి కోసం వెతుకుతూ దూరంగా వెళ్ళాడు.

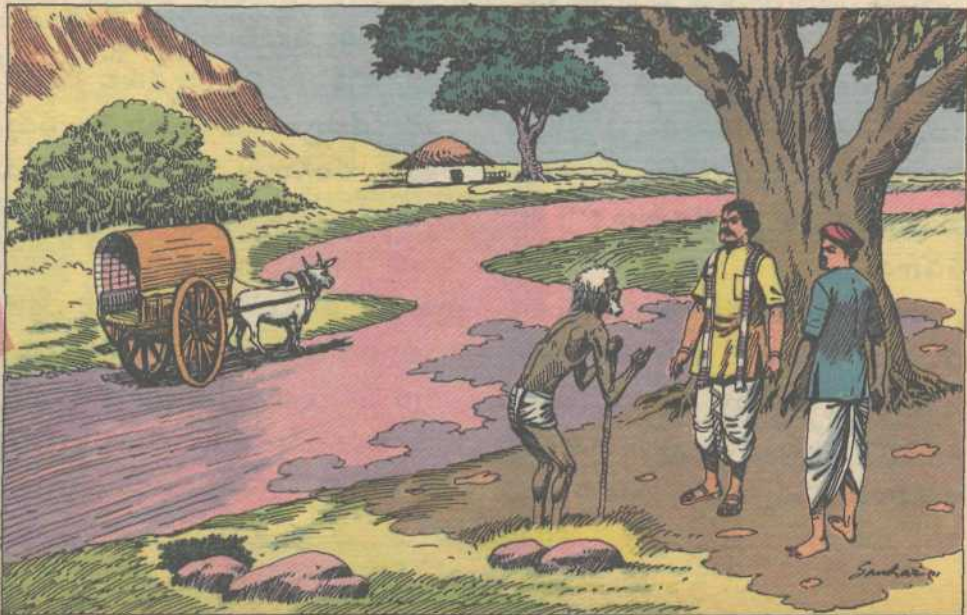
పద్మనాభుడూ, రంగరాజూ బండిదిగి, ఒక చెట్టు నీడలో నిలబడ్డారు. అక్కడికి ఒక బక్క చిక్కిన ముసలివాడు వచ్చాడు. వాడి కళ్ళు లోతుకు పోయివున్నాయి. చేతిలో ఒక కర్ర వున్నది.

వాడు ఖరీదైన దుస్తులలో వున్న పద్మనాభుణ్ణి చూసి, "బాబూ, రెండు

రోజులుగా తిండిలేదు. తినడానికేమైనా వుంటే పెట్టించండి," అన్నాడు ఎంతో దీనంగా.

వెంటనే పద్మనాభుడు, "ఈ రహ దారిలో తినడానికేం దొరుకుతుంది. దగ్గరలో పురుషోత్తపురం అనే ఊరు వున్నదికదా! అక్కడికి వెళితే, ఏ పూట కూళ్ళమ్మ యింటనే భోజనం దొరుకు తుంది. డబ్బులిస్తాను, తీసుకుపో," అన్నాడు.

ఇది విన్న రంగరాజూ, బండిదగ్గరకు వెళ్ళి, తన సంచీలోంచి జీడిపప్పుల మూట తీసుకుని, చెట్టుదగ్గరకు తిరిగి వచ్చి, మూటను ముసలివాడికిస్తూ, "తాతా, యిందులో జీడిపప్పులున్నవి.

ఇవి తిన్నావంటే ఆకలి కొంత తీరుతుంది.
తిని, నీళ్ళు తాగు," అన్నాడు.

ముసలివాడి కళ్ళు నీళ్ళతో నిండా యి.
వాడు, రంగరాజుతో, "బాబూ, జీడిపప్పు
చాలా ఖరీదని విన్నాను. అప్పుడప్పుడూ
తినాలన్న కోరికతో, మీరు చాలా ఖర్చుచేసి
యింత జీడిపప్పు కొనివుంటారు. వద్దు
బాబూ!" అన్నాడు.

"ఫర్వాలేదు, తాతా! ఆకలితో వున్న
నీకు, ఏదో కొంత ఆకలి తీర్చానన్న
సంతృప్తి నాకు కలిగించు. కోరికల్ని
అదుపులో పెట్టుకుంటేనే, మనిషి జన్మ
సార్థకత అని, యీ బాబుగారు యింతకు
ముందే నాకు చెప్పారు." అని పద్మ
నాభుణ్ణి చూపించాడు రంగరాజు.

ముసలివాడు, రంగరాజుకు దణ్ణం
పెట్టి, "బాబూ, నా పళ్ళు యింతా గట్టిగానే
వున్నాయి. ఎప్పుడో ఏదో కొద్దిగా యిన్ని జీడి
పప్పులు తినడంతప్ప, ఇంత జీడిపప్పు
తినడం, నా జన్మలో యింతవరకూ జరగ
లేదు," అంటూ సంతోషంగా మూటవిప్పి
అందులోని జీడిపప్పులు తింటూ వెళ్ళి
పోయాడు.

ఆకలితో అలమటిస్తూ వచ్చిన ముసలి
వాడి ముఖంలో కనిపించిన సంతోషం
చూసి, పద్మనాభుడు అలోచనలో పడ్డాడు.
తాను చేసే దానధర్మాలకన్నా, రంగరాజు
చేసిన దానం ఎంతో ఉత్తమమైనదిగా,
ఆయనకు కనిపించింది. రంగరాజు తన
కోరికను చంపుకుని, ఆకలిగొన్నవాడి బాధ

తీర్చాడు. కాని, నేనాపని చేయలేక పోయాను. నీతులు చెప్పడంకంటే, వాటిని ఆచరించడం చాలా కష్టం— అని విచారించాడాయన.

అంతవరకూ, తను చాలా తేలిక భావంతో చూస్తున్న రంగరాజు, ఎంతో ఉత్తముడనుకుంటూ, పద్మనాభుడు, అతడితో, “రంగరాజుగారూ, యిది నాకు కొంత ఆశ్చర్యంగా తోస్తున్నది. ఇద్దరం ఒకే దుకాణంలో, ఒకే సమయంలో జీడి పప్పులు కొన్నాం!” అన్నాడు.

అందుకు రంగరాజు చిరునవ్వు నవ్వి, “నా భార్య నిండు గర్భిణి. ఆమె కోరగా జీడిపప్పు కొని తీసుకుపోతున్నాను. అంతే గాని, మామూలుగా జీడిపప్పు కొనేంత తాహతువున్నవాణ్ణి కాదు,” అన్నాడు.

తర్వాత రంగరాజు, అక్కడికి సమీపంలో వున్న నూతిదగ్గిరకుపోయి, ముఖం కడుక్కుని, మంచినీళ్ళు తాగి తిరిగి వచ్చాడు. అతడు తిరిగివచ్చేసరికి బండి సిద్ధంగా వున్నది. దారిలోని పురుషోత్త

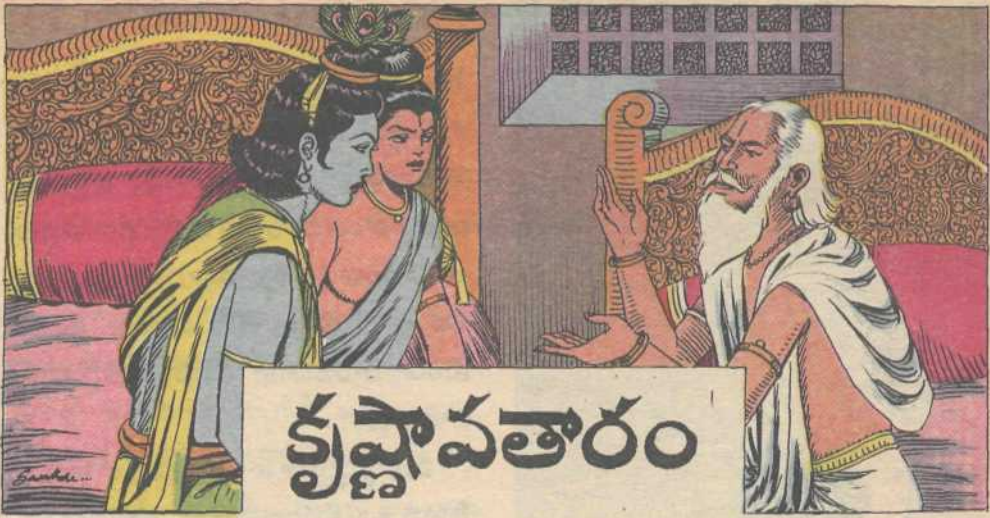
పురంలో బండిదిగి, రంగరాజు ఇంటికి వెళ్ళాడు.

అతడి భార్య, భర్తకు ఎదురు వచ్చి సంచీ అందుకుని, “జీడిపప్పు కొని తెచ్చారా?” అని అడిగింది.

రంగరాజు లేదన్నట్టు తలాడించి, భార్యకు దారిలో జరిగినదంతా చెప్పాడు. ఆమె అంతా విని, “అలాగా!” అంటూ, సంచీలో వున్న యితర పచారీ సరుకుల పాట్లాలు తీసి బయట పెడుతూ ఆశ్చర్యంగా, “అదేమిటండీ, సంచీలో జీడిపప్పు మూట వున్నదిగదా!” అని, మూట భర్తకు చూపింది.

రంగరాజు కూడా ఆశ్చర్యపోయి, ఒకటి, రెండు క్షణాలు ఆలోచిస్తూ పూరుకుని, “ఆ పద్మనాభుడు చాలా మంచివాడు. నేనెవరికోసం, ఆ జీడిపప్పు కొన్నానే అడిగి తెలుసుకున్నాడు. తర్వాత, నేను బావి దగ్గిరకు మంచినీళ్ళకోసం పోయినప్పుడు, తాను కొన్న జీడిపప్పు, నా సంచీలో పెట్టాడు!” అన్నాడు.

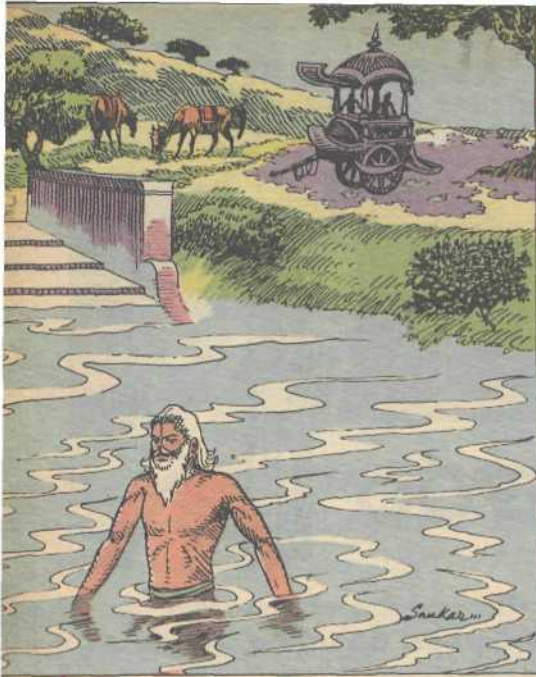

వృష్ణావతారం

ఆ రాత్రి అక్రూరుడు బలరామకృష్ణులతో సహా సుఖమైన భోజనం చేసి, ఒకచోటనే అందరూ పడుకున్నప్పుడు, "నాయనా, తల్లిగర్భం నుంచి బయటపడుతూనే ఇలాటి హీనజీవితంపాలై, ఎన్నో ఘన కార్యాలు చేశావు. ఇంక ఈ జీవితం చాలు. నీ అసలు పంశానికి కీర్తి ప్రతిష్ఠలు చేకూర్చు. నీ తండ్రి వసుదేవు డెంతో గొప్పవాడు. మీ ఇద్దరిలాటి కొడుకులుండి కూడా, కంసుడికి భయపడుతూ, అదుర్దార్థుడి చేత అవమానాలు పడుతూ, కొడుకులను అడవుల పాలు చేశానే అని మహా కుమిలిపొతున్నాడు. కంసుడు మీ తండ్రిని అనరాని మాటలంటూంటే, మేమందరమూ చేసేదిలేక, శరలు వంచు

కుని, కంట తడిపెడతాం. ఇక మీ తల్లి దేవకిదేవి దుఃఖం చెప్పటానికే లేదు. వరసగా ఆమె గర్భాన పుట్టిన బిడ్డలందరినీ కంసుడు చంపేశాడు. అంతమంది పిల్లలను కని కూడా ఆ ఇల్లాలు ఇంత వరకు ఒక్క బిడ్డకు పాలిచ్చి ఎరగదు. ఇంత చక్కని వాడివి, నీముఖం ఎలా ఉంటుందో ఆ తల్లికి తెలుసునా? ఆవిడ మాతృత్వం సఫలం చేసే భారం ఇప్పుడు నీపైన ఉన్నది. నీవంటి కొడుకును పెట్టుకుని ఆవిడ అహర్నిశలు దుఃఖంలో మునిగి తేలుతున్నదంటే, ఇంతకంటే గొడ్రాలి తనమే మేలుగదా?" అంటూ అక్రూరుడు కృష్ణుడికి చాలా సేపు హితోపదేశం చేశాడు.

ఆయన మాటల సారాంశం కృష్ణుడికి అర్థమయింది. అతను మధురానగరానికి వెళ్ళి, కంసుణ్ణి చంపి, తన తల్లిదండ్రులైన దేవకి వసుదేవులకు ఆనందం చేకూర్చాలి.

తెల్లవారింది. అక్రూరుడూ, బలరామ కృష్ణులూ కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని రథం ఎక్కారు. అక్రూరుడు రథం తోలుతూ వ్రేపల్లె దాటి, మధురకు వెళ్ళే దారి పట్టాడు, కొందరు గోపికలు రథాన్ని కొంత దూరం వెంబడించారు. కృష్ణుడు వెళ్ళి పోవటం వాళ్ళకేమీ బాగాలేదు. కొందరు అక్రూరుణ్ణి బాగా తిట్టుకున్నారు. మరి కొందరు, "రేపు ఏ రాక్షసుడన్నా మన

మీద వచ్చిపడితే ఎవరు కాపాడతారు? కృష్ణుణ్ణి వెళ్ళిపోనిస్తున్న మనవాళ్ళు వెర్రివాళ్ళు కారా?" అని అడిగారు. వాళ్ళు కొంతదూరం రథాన్ని వెంబడించి, అతివేగంగా వెళ్ళే రథాన్ని అనుసరించలేక అగి, రథం లేపే దుమ్ము కనబడకుండా పోయేదాకా చూసి, తిరిగి వెళ్ళి పోయారు.

మధ్యాహ్నం దాకా నడిచి రథం కాళింది తీరాన ఒక కదంబవృక్షం నీడలో ఆగింది. అక్రూరుడు బలరామకృష్ణులతో, "నేను నదిలో స్నానంచేసి, అర్హ్యం విడిచి, ఇప్పుడే వస్తాను. అంతదాకా మీరు రథంలోనే ఉండండి. ఈ లోపుగా గుర్రాలు గరికి మేస్తాయి," అని చెప్పి, నదిలోకి దిగి, నదుములోతు నీటిలో మునిగాడు.

అలా మునిగిన అక్రూరుడికి నీటిలో రసాతలం కనబడింది. అక్కడ వాసుకి, కర్కటకుడూ మొదలైన నాగశ్రేష్ఠులు తిరుగుతున్నారు. చాలా అందంగా నిర్మించిన రత్నమండపం లోపల వెయ్యి తలల ఆదిశేషుడు కనిపించాడు. అతని శరీరం స్వచ్ఛంగానూ, తెల్లగానూ, చుట్టలు చుట్టుకుని ఉన్నది. పడగలు ఎత్తి ఉన్నాయి. అతని నాలుకల వరస మెరుపు తీగలాగా చలిస్తున్నది. అతని పార్శ్వాల రోకలి, నాగలి, తాటిచెట్టూ గుర్తులు గల

జెండాలున్నాయి. ఆ శేషుడి చుట్టలపైన కృష్ణుడు నల్లగా, తామర కన్నులతోనూ, పసుపుపచ్చని బట్టలతోనూ కూర్చుని కనిపించాడు.

అలా కనిపించిన కృష్ణుణ్ణి అక్రూరుడు మంత్రాలతో ఆరాధించి, మానసికంగానే వివిధ అర్చనా సామగ్రితో అర్పించాడు. తరవాత అతను నీటిలో నుంచి పైకి లేచి చూసేసరికి, రథంమీదనున్న బలరామ కృష్ణుల దేహాలపైన తన అర్చన తాలూకు గుర్తులు కనిపించాయి. అక్రూరు డది చూసి మరింత అద్భుతపడి, మళ్ళీ నీటిలో మునిగి, తిరిగి ఆదిశేషుణ్ణి, అతనిపైన కూర్చుని ఉన్న కృష్ణుణ్ణి చూశాడు.

చివరకు అక్రూరుడు తన అనుష్ఠానాలు ముగించుకుని రథాన్ని చేరరాగానే కృష్ణుడు, "అక్రూరుడా, చాలా ఆలస్యం చేశావు. పాతాళంలో ఏదో చేద్యం కనిపించినట్టున్నదే? నీముఖాన ఆశ్చర్యం చూస్తే అలాగే ఉన్నది," అన్నాడు చిరు దరహాసంతో.

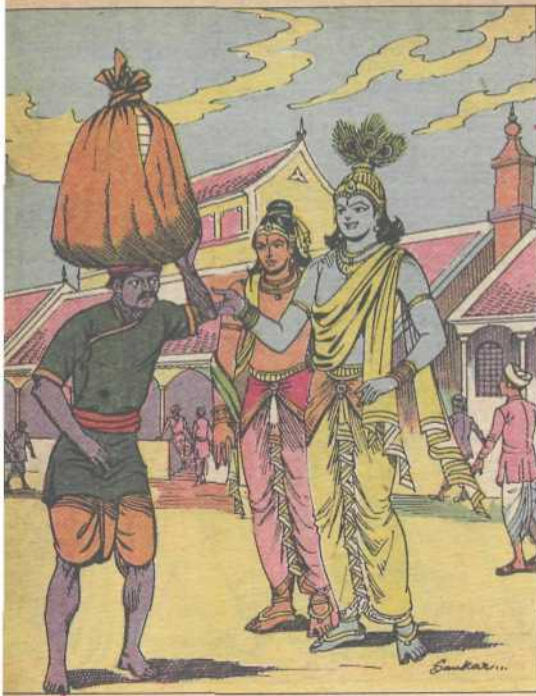
"దేవా, నువు దగ్గిరలో ఉండటం కన్న పెద్ద చేద్యం ఇంకేం కావాలి? నువ్వు, నీ అన్నా ఇక్కడ కనిపించినట్టే నీటిలో కూడా కనిపించారు. నీ వాస్తవ రూపం వర్ణించటం బ్రహ్మకైనా సాధ్యం కాదే. నేనేపాటివాణ్ణి? నాపైన వాత్సల్యం ఉంచి

అనుగ్రహించు. మనం ఇంక బయలు దేరాలి. కంసుడు మీ కోసం అత్రంగా ఎదురుచూస్తూ ఉంటాడు. సూర్యాస్తమయం లోపల మనం నగరం చేరాలి," అన్నాడు అక్రూరుడు.

కృష్ణుడు నవ్వి, "మేము నీ చేతిలో ఉన్నాం, మా చేతిలో ఏమీ లేదు," అన్నాడు.

రథం తిరిగి బయలుదేరి సాయంకాలం వేళకు మధురానగరం చేరింది. కృష్ణుడు అక్రూరుడితో, "నగరం అనేది ఎట్లా ఉంటుందో ఎన్నడూ చూసినవాళ్ళం కాము. కంసమహారాజును చూసిన దాకా ప్రాణాలాగేటట్టు లేవు. అందుచేత ముందు

గానే నాలుగు వీధులూ చుట్టివస్తాం, అను మతించు," అన్నాడు.

అక్రూరుడు వాళ్ళను రథం దించి, "మీకు వసుదేవుడి ఇంటికి వెళ్ళాలని పించవచ్చు. కాని ఆ పని చెయ్యకండి. ముందు తనకు కనపడకుండా వసుదేవుణ్ణి చూస్తే కంసుడికి కోపం వస్తుంది," అని చెప్పి, బలరామకృష్ణులను తీసుకొచ్చానని కంసుడితో చెప్పటానికి వేగంగా రథం తోలుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

కట్టుతాళ్ళు విప్పిన ఏనుగుల జంట లాగా బలరామకృష్ణులు మధురానగరపు రాజవీధి వెంబడి, నగరపు వింతలను ఆశ్చర్యంగా చూసుకుంటూ, ముందుకు

నడవసాగారు. వారలా నడుస్తుంటే అక్కడి పౌరులు వారిని చూసి రకరకాలుగా మాట్లాడుకున్నారు.

కొంతదూరం వెళ్ళే సరికి బలరామ కృష్ణులకు రంగకారుడనే రజకుడు కనిపించాడు. అతను రకరకాల బట్టలు మడతలు పెట్టి మూటగట్టి తీసుకుపోతున్నాడు.

"ఏమోయ్, మేం రాజుగారిని చూడబోతున్నాం. రాజనభకు వెళ్ళే వాళ్ళు మంచి మంచి బట్టలు కట్టుకుని మరీ వెళ్ళాలి గద. అందుచేత నీ దగ్గర ఉన్న బట్టల్లో మంచివి చూసి మాకియ్యి, మంచి వాడివి!" అన్నాడు కృష్ణుడు.

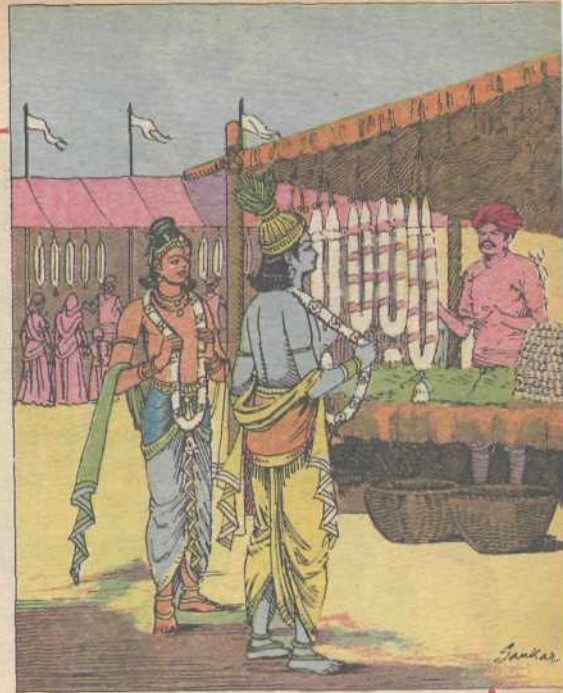
ఆ మాటకు వాడు చాలా కోపించి, "అడవుల్లో తిరిగే అనాగరికపు మొహాలకు కంసమహారాజు కట్టే బట్టలు కావలసి వచ్చాయా? ఈ బట్టలంటే ఏమిటనుకున్నారు? ఎక్కడెక్కడి రాజులో కంసమహారాజుకు కానుకగా పంపినవి. పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడక, పదండి," అన్నాడు.

కృష్ణుడికి కోపం వచ్చింది. అతను కత్తిపెట్టి వాడి మెడ మీద ఒక్కటి పెట్టాడు. తల తెగి కిందపడి వాడు కాస్తా చచ్చాడు. వాడి కెందరో భార్యలున్నారు. వాళ్ళు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, జరిగినది చూసి, రాచనగరులో చెప్పకోవటానికి వెళ్ళారు.

ఈలోపల కృష్ణుడా బట్టలమూట విప్పి, అందులో ఉన్న పసుపురంగు గల బట్టలు తాను తీసుకుని, నీలరంగు బట్టలు బలరాముడి కిచ్చి, మిగిలిన వాటిలో కొన్నిటిని అక్కడ కనిపించిన వారికి, "భయం లేదు, కట్టుకోండి," అంటూ ఇచ్చాడు. ఆ తరవాత బలరామకృష్ణులు ముందుకు నడిచి కొంతసేపటికి పూల మాలలు కట్టేవాళ్ళుండే వాడ చేరు కున్నారు.

అక్కడ వాళ్ళకు గుణకుడు అనే మాలాకాధుడు కనిపించాడు. కృష్ణుడు వాణ్ణి మంచి మంచి పూలడిగాడు. వాడు బలరామకృష్ణులను చూసి ఏ సిద్ధులో, యక్షులో అయి ఉంటారనుకుని, వాళ్ళకు దణ్ణంపెట్టి, "తీసుకోండి. ఈ పూలన్నీ మీవేగా?" అంటూ మంచి మంచి పూలు ఏరి ఇచ్చాడు. ఆ పూలదండలను వాళ్ళు తలలోనూ, మెడలోనూ, చేతులకూ ధరించి, విచిత్రంగా కనబడ్డారు.

వాళ్ళు రాజవీధి వెంబడి మరికొంత దూరం వెళ్ళేసరికి వారికొక కుబ్జ కనిపించింది. దాని చేతిలో ఒక పాత్ర నిండా మంచి నువాసనలు వెదజల్లే గంధం ఉన్నది. కృష్ణుడామెను సమీపించి, ఆమె ముఖం మీది ముసుగు పైకెత్తి, ముఖంలోకి చూస్తూ, "ఈ గంధం ఎవరి

కోసం తీసుకుపోతున్నావు?" అని అడిగాడు.

"కంసమహారాజు స్నానం చేసి ఈ గంధం కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటాడు. నేను తప్ప ఇంకెవరు తయారుచేసినా గంధం ఆయనకు నచ్చదు. దాన్ని నేనే తయారు చెయ్యాలి, ఆయన పూసుకోవాలి. నిన్ను చూడగానే ఏదో మాట్లాడబుద్ధి అయి ఇదంతా చెప్పానుగాని, నేను ఇక్కడ ఒక్కక్షణం ఆగటానికి లేదు. రాజుగారు స్నానం చేసే సమయం!" అన్నది కుబ్జ చాలా హడావుడిగా వెళ్ళబోతూ.

"మేము దేశాంతరం నుంచి వచ్చిన మల్లులం. మీ రాజుగారిని, రాజ్యాన్ని,

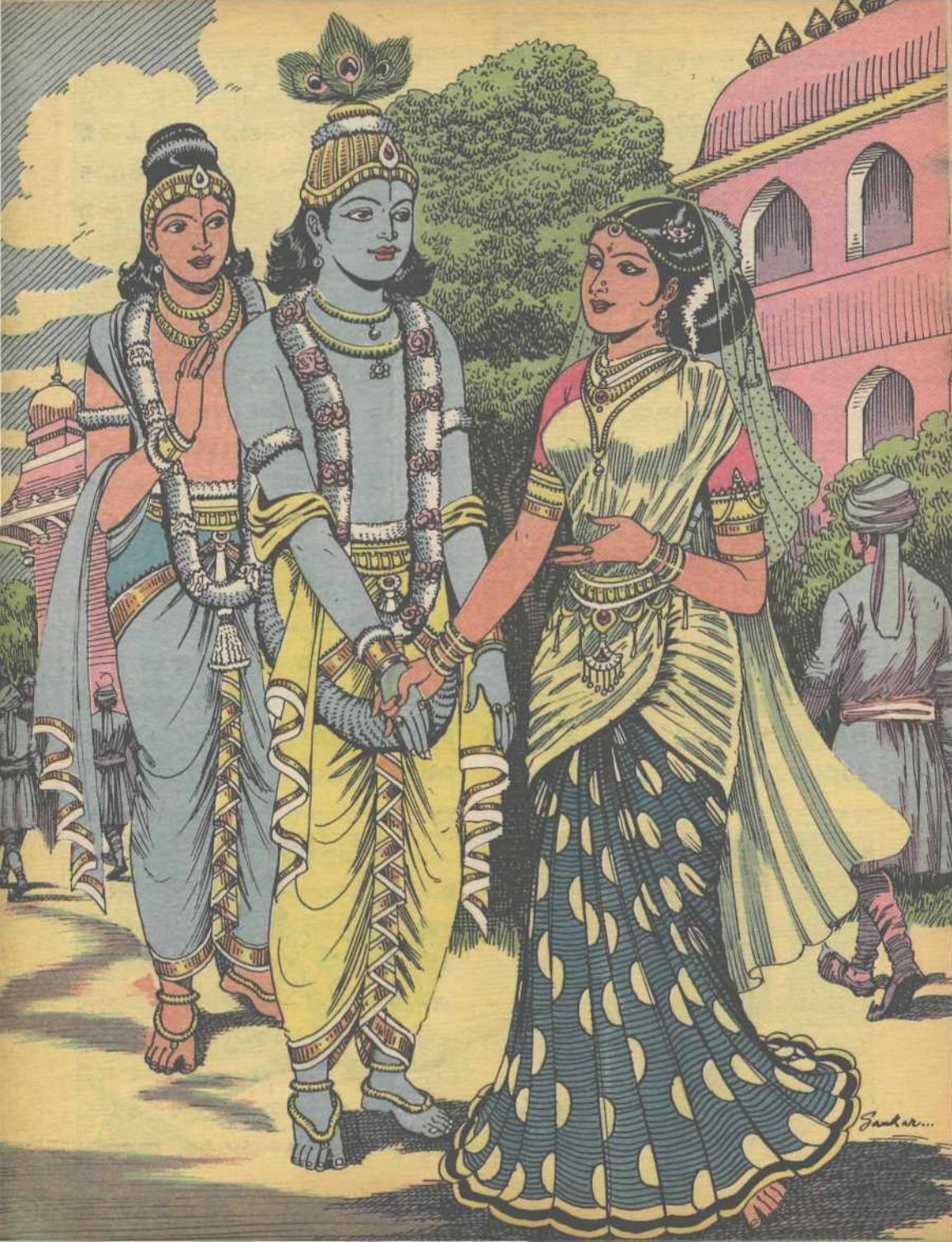
విల్లుకు జరగబోతున్న గొప్ప ఉత్సవాన్ని చూసి సంతోషంతామని వచ్చాం. నీ గొప్ప సువు చెప్పతున్నావనుకో, మేము ఊరికే నిన్ను ఎలా మెచ్చుకోం? ఆ పాత్రలో ఉన్న గంధం ఇచ్చావంటే, మేము పూసుకుని, నిన్ను మనసారా మెచ్చుకుని హాయిగా వెళ్ళి రాజుగారి దర్బారులో కాస్త కళగా కూర్చుంటాం," అన్నాడు కృష్ణుడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

ఆ మాటకు కుబ్జ నవ్వి, "సరే తీసుకోండి," అంటూ తన పాత్రలోని గంధం ఇచ్చేసింది.

కృష్ణుడు ఆ గంధాన్ని ముందు బలరాముడి కిచ్చి, తనకు కావలసినది

తాను కూడా పూసుకుని, మిగిలినది అక్కడ ఉన్న పిల్లల కిచ్చేశాడు. అతనికి ఆ కుబ్జను మామూలు మనిషి చెయ్యాలని పించింది. అందుకని అతను, ఆ కుబ్జ కాలివేళ్ళను తన కాలివేళ్ళతో నొక్కి పట్టి, చూపుడు వేలుతో ఆమె ముఖం పైకిత్రాడు. వెంటనే ఆమె రూపు మారిపోయి, ఆమె శరీరం పంకలు తిరింది. సన్నని నడుమూ, చదునైన వీపూ, దీర్ఘమైన దేహమూ ఏర్పడ్డాయి. ఆమె తనను తాను చూసుకుని అద్భుతమూ, ఆనందమూ పొంది, నవ్వుతూ కృష్ణుణ్ణి చూసి, "నా కెంతో మహిమకారం చేసిన మహానుభావుడవు, మా యింటికి వచ్చి నన్ను ధన్యురాలని చెయ్యి. నీ దారిన సువు పోతానంటే ఊరుకోను," అన్నది, అతని చేతిని తన చేత్తో పట్టుకుని ఎంతో ఆప్యాయంగా.

"నా కిప్పుడు బోలెడంత పని ఉన్నది. మళ్ళీ వస్తాను. సువు నా దానివే ననుకో," అంటూ కృష్ణుడు మంచిగా ఆమె చెయ్యి విడిపించుకుని, బలరాముడితో సహా ముందుకు సాగాడు. వాళ్ళిద్దరూ తమ ఉద్దేశాలనూ, బింకాన్ని పైకి కనబడ నీయక, మామూలు గోపకులలాగానే ప్రవర్తించుతూ, నెమ్మదిగా నడుచుకుంటూ కంసుడి మందిర ద్వారాన్ని

చేరుకున్నారు. అక్కడ చాలా కోలాహలంగా ఉన్నది. కంసుడికి ఎందరెందరో రాజులు పంపిన కానుకలు, ఏనుగులూ, గుర్రాలూ, రథాలూ, సుందర పస్తువులూ వేలసంఖ్యలో ఎడతెగకుండా వచ్చి చేరుతున్నాయి.

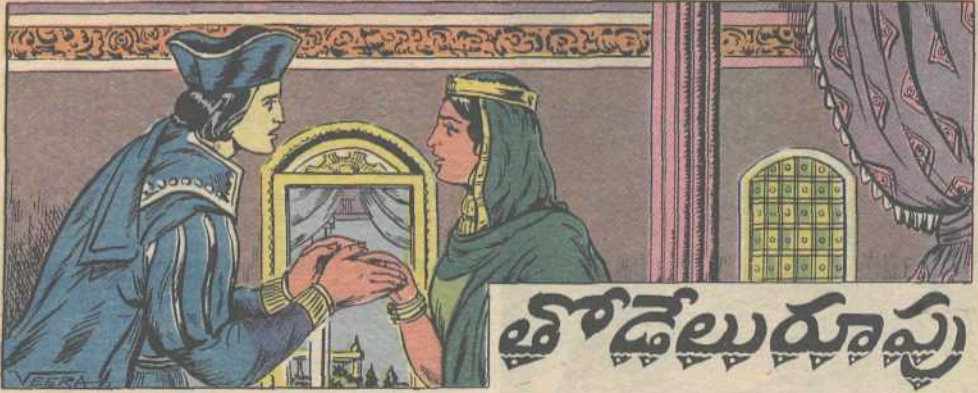
లోపల ఆయుధాగారం ఉన్నది. దాన్ని బంగారంతోను, పెద్దపెద్ద మణులతోనూ చాలా అందంగా నిర్మించారు. అనేకమంది రాజులు దాన్ని చూడవచ్చారు. అసంఖ్యాకులైన భటులు దానికి రక్షణ ఉన్నారు.

"కంసమహారాజుగారి విల్లు ఇక్కడేనా ఉండేది? దాన్ని చూద్దామని చాలా దూరం నుంచి కుతూహలంతో వచ్చాం. ఏదీ? దానిని చూడవచ్చునా?" అని బలరామకృష్ణులు అమాయకంగా అనే సరికి, ఆయుధాగారం రక్షకభటులు వాళ్ళను విల్లున్న చోటికి తీసుకుపోయారు. అది బ్రహ్మాండమైన విల్లు; తక్షకుడి శరీరంలాగున్నది.

దాన్ని చూసి కృష్ణుడు, "దీన్ని ఎక్కు పెట్టటం దేవతలకూ, దానవులకూ కూడా సాధ్యం కాదంటారే. నిజం ఏమిటో చూస్తాం." అంటూ ఆ విల్లును ఒక్కచేత అవలీలగా ఎత్తి, చులాగ్గా నారి సంధించి మీటాడు. అది చేసిన మోత భయంకరంగా అన్ని దిక్కులా ప్రతిధ్వనించింది. అక్కడ ఉన్నవారంతా నిర్భ్రాంతపోయి చూస్తూండగా, కృష్ణుడు ఆ వింటిని తన విడికిట పట్టి పెళుక్కున విరిచేశాడు. గొప్ప ఉత్సవం చేసుకోనున్న ఆ విల్లు కాస్తా ముక్కలు ముక్కలయింది. కృష్ణుడు తన కేమీ తెలియనట్టు చల్లగా జనంలో కలిసిపోయి ఆయుధాగారం నుంచి బయట పడ్డాడు.

ఆయుధాగారాన్ని రక్షించే భటులు భయపడిపోయి, ఒకరికన్న ఒకరు ముందు పరిగెత్తి కంసుడి అంతఃపురానికి వెళ్ళి, జీరపోయిన గొంతులతో, ఆయుధాగారంలో జరిగిన సంగతంతా కంసుడికి నివేదించారు.

తోడేలు రూపు

బ్రిటన్ లోని ఒక దుర్గంలో ఒక సామంతుడుండేవాడు. ఇతను యువకుడు, రాజుకు అభిమానపాత్రుడు. ఇతని భార్య అందగత్తె, మహాసాధ్వి లాగా కనబడేది. అలాగే ప్రవర్తించేది. కాని నిజానికి ఈమె స్వభావం మంచిది కాదు. ఆమె మరొక సామంతును ప్రేమించి, వీలయితే అతడికి భార్య అయ్యేందుకు తహతహ లాడు తూండేది.

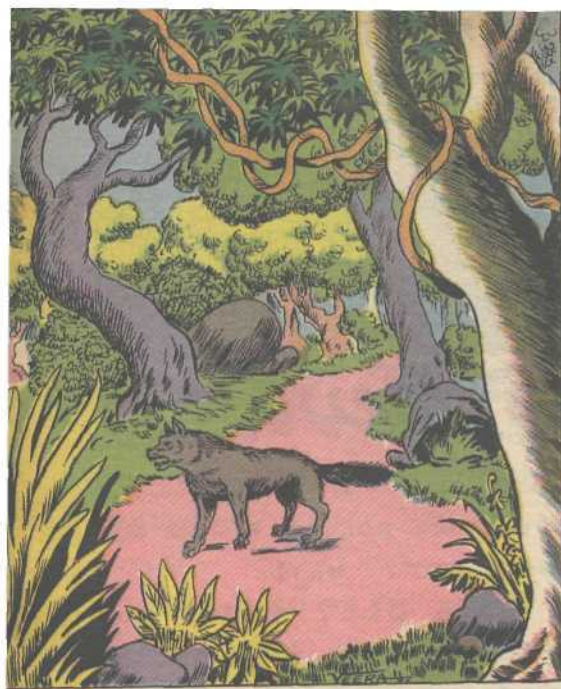
ఆమె తన భర్తను గురించి ఒక విషయం గమనించింది. అతను వారానికి మూడు రోజులు ఎటో వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేవాడు. ఇందులో ఏదో రహస్యం ఉన్నదనీ, అది తనకు తెలిసినట్లయితే ఏదో ఒక విధంగా లాభించవచ్చుననీ ఆమె అనుకున్నది. అందుచేత ఆమె ఒకనాడు తన భర్తతో, "ఏమండీ, మీరు వారానికి మూడు రోజులు నన్ను ఒంటిగా విడిచి ఎటో వెళ్ళి

పోతున్నారు. ఇందువల్ల నా కెంత బాధో అలోచించారా?" అన్నది.

"నేనేం చేసేది? తప్పనిసరి అయి వెళుతున్నాను. బుద్ధి పూర్వకంగా నిన్ను విడిచి ఒక క్షణం ఉండగలనా?" అన్నాడు భర్త.

"అంత తప్పనిసరి ఏమి వచ్చింది? నాకు కాస్త చెప్ప గూడదా?" అన్నది భార్య ఎంతో ఆప్యాయత కనబరుస్తూ. ఆమె చాలా నిర్బంధించిన మీదట, రహస్యం ఎవరికీ చెప్పనని ఆమె చేత ప్రమాణం చేయించుకుని ఆ సామంతు, "నేను వారానికి మూడు రోజులు విధిగా తోడేలు రూపు ధరించి, అరణ్యంలో సంచరిస్తాను. ఇది నాకు చుట్టుకున్న ప్రారబ్ధం," అని చెప్పాడు.

"ఈ మార్పు ఎలా జరుగుతుంది?" అని భార్య అడిగింది.

“అరణ్యంలోకి వెళ్ళి, నా దుస్తులన్నీ తీసి ఒక చోట గుర్తుగా పెట్టేస్తాను. వెంటనే నాకు తోడేలు రూపు వస్తుంది. మూడు రోజులూ తోడేలుగా జీవించాక నా దుస్తులు తిరిగి ధరించగానే మనిషి రూపు వచ్చేస్తుంది,” అన్నాడు భర్త.

“అయితే ఆ దుస్తులు ఎక్కడ దాస్తా రేమిటి?” అని భార్య అమాయకంగా అడిగినట్టు అడిగింది.

“అది పరమ రహస్యం. ఇంకొకరికి చెప్పేద్ది కాదు. ఎందుకంటే ఆ దుస్తులు నాకు తిరిగి దొరకక పోయాయో నేను తోడేలు రూపుతో ఉండి పోవలసినవాణ్ణి!” అన్నాడు భర్త.

ఈ మాట విని ఆ దుర్మార్గురాలు తనలో చాలా సంతోషించింది. ఆ దుస్తులు దాచే రహస్యస్థలం చెప్పమని బతిమాలటం మానలేదు. ఆమెకు తనపై అంతులేని ప్రేమ అన్న గట్టి నమ్మకంతో అతను చివరకు తాను దుస్తులు దాచే స్థలం వివరాలు చెప్పేశాడు: “అడవిలో ఒక పాడుబడిన ఆలయం ఉన్నది. దాని పక్కనే పొదల మధ్య రాతిలో ఒక అదృశ్యంగా ఉండే తొర్ర ఉన్నది. అ తొర్రలో నా దుస్తులు దాస్తాను.”

ఈ రహస్యం తెలియటంతో ఆమెకు తన భర్తను వదిలించుకునే ఉపాయం తెలిసిపోయింది. ఈసారి అతను అడవికి వెళ్ళిపోగానే ఆమె తన ప్రియుడికి కబురు చేసి అతనికి తన భర్త రహస్యమంతా చెప్పేసింది. ఆమె కోరికపై అతను అడవిలోని ఆలయం వద్దకు వెళ్ళి, ఆమె భర్త దుస్తులు తెచ్చి ఆమె కిచ్చేశాడు. ఆమె వాటిని ఒక భోషాణంలో దాచేసింది.

తోడేలు రూపంలో ఉన్న సామంతు మూడు రోజులపాటు అరణ్యంలో తిరిగి తన దుస్తుల కోసం వచ్చి చూస్తే అవి లేవు. తన భార్య తనకు ద్రోహం చేసిందని అతనికి అర్థమయింది గాని, దానికి ప్రతిక్రియ చేసే అవకాశం అతనికి లేదు. ఎందుకంటే, అతను ఈ తోడేలు రూపంతో

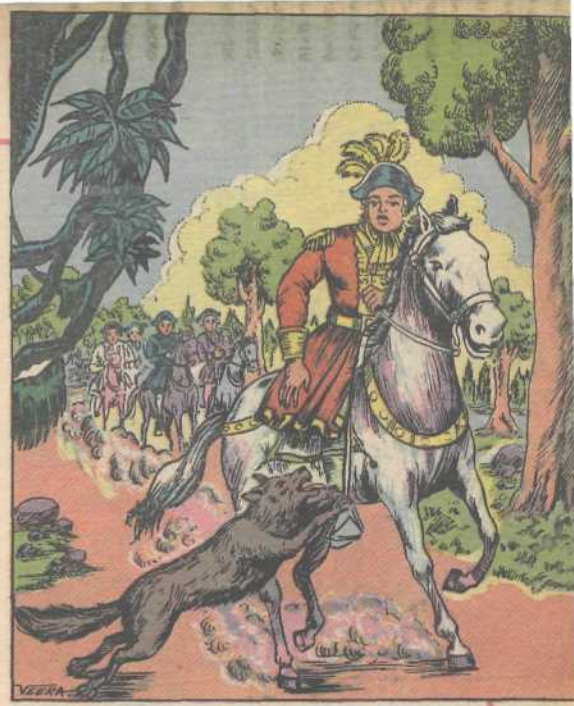
అడవిదాటి వెళితే కుక్కలూ, మనుషులూ
అతని ప్రాణాలు తీయవచ్చు.

కొన్ని వారాలపాటు అతని భార్య భర్త
కోసం దొంగ కన్నీరు కార్చి చివరకు తన
ప్రియుణ్ణి పెళ్ళాడి, తన యుక్తి పారి
నందుకు ఎంతో సంతోషించింది.

ఒక సంవత్సరంపాటు సామంతు,
తోడేలురూపంలో అరణ్యమంతటా తిరు
గుతూ, కనబడిన ప్రాణినల్లా చంపి
తింటూ అచ్చగా తోడేలు లాగే జీవించాడు.

ఆ తరువాత రాజుగారు ఒక రోజున
ఆ అరణ్యానికి వేటకు వచ్చాడు. ఆయన
వెంట ఉన్న వేటకుక్కలు తోడేలు వాసన
పసికట్టి, మొరుగుతూ దాని కోసం వేటాడ
సాగాయి. రాజూ, ఆయన వెంట ఉన్న
వేటగాళ్ళు కుక్కల వెనకగా గుర్రాల
మీద పరిగెత్తారు.

తోడేలు వేటకుక్కలకు అందకుండా
ఎన్నే గంటలసేపు పరిగెత్తింది. సాయం
కాలం అయేసరికి దాని పని అయి
పోయింది. చావుకు సిద్ధపడి ఆ తోడేలు
ఒక చోట నిలిచిపోయింది. ఇంతలో
కుక్కలూ, వాటి వెనకగా మనుషులూ
తనను సమీపించటం దానికి కనబడింది.
తనపై ఎంతో అభిమానం గల రాజును అది
గుర్తించింది. మరుక్షణమే అది రాజును
సమీపించి, ఒక పాదం ఎత్తిరికాబు మీద

ఉంచి, మోరచాచి రాజుగారి పాదం మీద
అనించింది.

ఈ విచిత్రమైన చర్య చూసి రాజు
నిర్భాంతపోయి, "ఏమిటిది? ఈ తోడేలు
నన్ను శరణు వేడుతోంది. వేటకుక్కలను
పట్టుకోండి. ఈ తోడేలును అరణ్యంలో
విడిచిపుచ్చుదాం," అన్నాడు.

రాజు తోడేలును విడిచినా, తోడేలు
రాజును విడవలేదు. ఇంటికి తిరిగి పోయే
రాజుగారి గుర్రం పక్కనే నడవసాగింది.

రాజభవనం దాకా వచ్చిన తోడేలును
చూసి రాజు, "దీనికి నా రక్షణ కావాలి
లాగుంది. అలాగే ఇస్తాను. దీనికి రోజూ
మాంసం పెట్టి జాగ్రత్తగా పోషించండి.

ఎవరుగాని దీనికి ఎలాటి హాసీ చేయ వద్దు," అని ఆజ్ఞాపించాడు.

అదిమొదలు ఆ తోడేలు రాజప్రాంగణంలో ఉంటూ, పెంపుడు కుక్క లాగా అస్తమానం రాజుగారి వెనకే తిరుగుతూ ఉండేది. ఎవరిజోలికీ పొక ఎంతో సాధువు లాగా ఉండేది. పగలల్లా అది రాజుగారిని అంటి పెట్టుకుని ఉండి, రాత్రివేళ ఆయన మంచం పక్కనే పడుకునేది.

క్రమంగా రాజుగారికి తన వేట కుక్కల మీదే కన్న కూడా ఈ తోడేలు మీద హెచ్చుమమకారం ఏర్పడింది.

ఇది జరిగిన కొద్ది రోజులకే రాజుగారు రాచకార్యం ఒకటి వచ్చి తన సామంతుల

నందరినీ రాజభవనంలో హాజరు కమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు. ఈ సామంతులలో తోడేలు రూపు ధరించినవాడి దుస్తులు కాజేసి, అతని భార్యను పెళ్ళాడిన వాడు కూడా ఉన్నాడు. అతణ్ణి చూడగానే తోడేలు కోపంతో గుర్రు పెట్టి, అతడి మీదికి లంఘించి కింద పడేసింది. అది అతని పీక కొరికే లోపుగా ఇతరులు వచ్చి తోడేలును లాగేకారు. ఆ రోజు ఇదే సంఘటన మూడుసార్లు జరిగింది. ఇది చూసి రాజుగారు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అది ఎవరి జోలికీ ఎన్నడూ పోదు. అలాటిది ఈ ఒక్క సామంతు పైన ఎందుకు మూడుసార్లు పడింది? ఈ సందేహం ఇలా ఉండగా రాజుకు మరొక భయం కూడా పట్టుకుంది; తోడేలు తన సామంతును చంపవచ్చు. ఇతరులు తోడేలును చంపవచ్చు; ఇందులో ఏది జరగటమూ ఆయన కిష్టం లేదు. అందుచేత ఆయన తన సామంతు లందరూ వెళ్ళి పోయినదాకా తోడేలును గొలుసు పెట్టి కట్టేయించాడు.

ఇది జరిగిన కొంతకాలానికి రాజుగారు అదే అరణ్యానికి వేటకు వెళ్ళి అరణ్యం మొదట్లో ఉన్న విశ్రాంతి గృహంలో విడిది చేశాడు. ఈ విశ్రాంతి గృహం తోడేలు రూపంలో ఉన్న సామంతుడే. రాజుగారు

వచ్చినట్టు తెలిసి ఆ సామంతు పూర్వ భార్య, రాజుగారిని మెప్పించి, తన రెండో భర్తకు లాభం కలిగించాలనే ఉద్దేశంతో నౌకర్ల చేత కానుకలు మోయించుకుని, రాజుగారున్న బసకు వచ్చింది.

ఆమె రాజుగారి సమక్షంలోకి వచ్చిన మరుక్షణమే రాజుగారి చెంతనే ఉన్న తోడేలు ఆమె పైకి లంఘించి గొంతు కొరకబోయింది. ఆమె కెవ్వున అరిచింది. అక్కడ ఉన్న వారంతా కత్తులు దూసి తోడేలును చంపబోయారు. రాజుగారు వారిని నివారించకపోతే తోడేలు ఆ క్షణంలో చచ్చి ఉండేదే!

రాజుగారు తోడేలుకు ఏ అపాయమూ రాకుండా తన చేతులతో పొదివి పట్టుకుని, "ఈమె పూర్వ భర్త నా మిత్రుడు. అతను ఏమయ్యాడో, ఎటు వెళ్ళిపోయాడో ఎవరికి తెలియదు. ఈమె రెండో భర్త అతని భార్యనూ అతని ఆస్తిని సొంతం చేసు కున్నాడు. ఎవరికి అపకారం చెయ్యని ఈ తోడేలు వీరిద్దరినీ చూసి అగ్రహం

చూపింది. ముందు ఈ భార్యాభర్తలను తీసుకుపోయి చీకటికొట్టులో బంధించండి. తరవాత నిలకడ మీద నిజ మేమిటో తెలుతుంది," అన్నాడు.

సామంతు భార్య కొద్ది రోజులు చీకటి కొట్టు అనుభవించాక రాజుగారి దగ్గర జరిగినదంతా చెప్పితన నేరం ఒప్పుకున్నది.

రాజుగారు భోషాణంలో ఉండిన సామంతు దుస్తులు తెప్పించి, వాటిని తోడేలునూ ఒక గదిలో ఉంచాడు. కొంత సేపయ్యాక సామంతుడు తన మానవ రూపుతో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

రాజుగారు అతని దుష్ట భార్యకూ ఆమెను పెళ్ళాడిన వాడికి దేశబహిష్కార శిక్ష విధించి తన మిత్రుడికి అతని ఆస్తి ఇప్పించేశాడు. అయితే అతను తన దుర్గంలో ఉండక ఎప్పుడూ రాజభవనంలో ఉంటూ, వారానికి నాలుగు రోజులు మనిషిగానూ, మూడు రోజులు తోడేలు గానూ రాజుగారి సాన్నిధ్యం వదలకుండా జీవించాడు.

గాడ్డతిపడును

దేవగిరిరాజ్యాన్ని, ఒకప్పుడు విక్రమసింహుడనే రాజు పాలించేవాడు. ఆయన కొలువులో యుగంధరుడనే మంత్రి, శశివర్మ అనే సేనాధిపతి వుండేవాళ్ళు. ఒకడు మహామేధావి అయితే, మరొకరు అపరపరాక్రమశాలి. వారి కారణంగా దేవగిరిరాజ్యం శత్రువులకు దుర్భేద్యంగా, సుఖశాంతులతో అలరారుతూండేది.

ఇలా వుండగా, ఒకనాడు సేనాధిపతి శశివర్మ హృద్రోగానికి గురై ఆకాలమరణం పాలయ్యాడు. శశివర్మ స్థానంలో సేనాధిపతిగా ఎవరిని నియమించాలన్నది పెద్ద సమస్య అయింది.

మంత్రి యుగంధరుడితో సమాలోచించి, సైన్యాధిపతి పదవికి తగిన యోధుల కోసం రాజ్యంలో చాటింపు వేయించాడు, రాజు విక్రమసింహుడు. అది విని రాజ్యంలోని అనేకమంది యుద్ధ

విద్యలు నేర్చిన యువకులు ముందుకు వచ్చారు.

వాళ్ళందరికీ గుర్రపుస్వారి, కత్తి యుద్ధం వంటి ఎన్నో అంశాలలో పోటీలు నిర్వహించబడ్డాయి. ఓడిపోయిన వారు పోగా, నిశాంతుడు, నిఖిలుడు అనే ఇరువురు మాత్రం అన్ని పోటీలలోనూ సమ ఉజ్జీలుగా నెగ్గారు. వారిరువురి శక్తి సామర్థ్యాలూ, ఒకే విధంగా వున్నాయి. ఆ ఇద్దరిలో సైన్యాధిపతి పదవికి ఎవరిని ఎంపికచేయాలో, విక్రమసింహుడికి అంతు పట్టలేదు.

ఆయన, మంత్రి యుగంధరుడి సలహా మీద ఒక విలువిద్యా ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేశాడు. రెండు మద్దిచెట్ల చిటారు కొమ్మల్లో, రెండు లక్ష్మాలను ఆమర్చాడు. వాటి ప్రతిబింబాలను కిందనున్న అద్దాల్లో చూస్తూ, వాటిని బాణాలతో పడగొట్టాలి.

అదేశం అందుకున్న రెండు, మూడు క్షణాల్లోనే నిఖిలుడు అతి సునాయాసంగా లక్ష్మణ్ని నేల కూల్చాడు. నిశాంతుడు మాత్రం అద్దంలో లక్ష్మణ్ని చూస్తూ, సరి అయిన కోణం కోసం, అటూ యిటూ కదిలి కొంత ఆలస్యంగా ఛేదించాడు.

“నిఖిలుడే సేనాధిపతి పదవికి అర్హుడు!” అన్నాడు విక్రమసింహుడు.

“క్షమించండి, మహారాజా! మీ అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవించలేను,” అన్నాడు యుగంధరుడు సవినయంగా.

“అదేమిటి, మహామంత్రి! ఆదేశించిన మరుక్షణమే, లక్ష్మణ్ని ఛేదించాడు, నిఖిలుడు. కాని, నిశాంతుడు అటూ యిటూ తచ్చాడి తచ్చాడి, ఆలస్యంగా లక్ష్మణ్ని పడగొట్టాడు. మరి, నిశాంతుడి కంటే నిఖిలుడే సమర్థుడని నిర్ణయించడంలో సందేహపడవలసినదేమున్నది?” అని ప్రశ్నించాడు విక్రమసింహుడు.

అందుకు మంత్రి, “మహారాజా, నిశాంతుడు లక్ష్మణ్ని పడగొట్టడంలో కొంత ఆలస్యం చేయడం, అతడి సామర్థ్య లోపంగా భావించకూడదు. లక్ష్మణ్ని తప్ప అనవసరంగా ఒక్క ఆకును కూడా రాల్చ కూడదన్న ఉద్దేశంతోనే, అతడు కొంత తాత్సారం చేశాడు. సరిగ్గా అనుకున్న విధంగా లక్ష్మణ్ని పడగొట్టాడు. కాని,

నిఖిలుడి బాణం దెబ్బకు లక్ష్మణ్తోపాటు, ఆకులూ, రెమ్మలే కాదు—ఒక కొమ్మ కూడా నేలకూలింది. కనుక నిఖిలుడి కంటే నిశాంతుడే యోగ్యుడు, సమర్థుడు!” అని వివరించాడు యుగంధరుడు.

రాజు విక్రమసింహుడు పునరాలోచన చేశాడు. మంత్రి చెప్పింది ఆయనకు వాస్తవంగా తోచింది.

మంత్రి, రాజుతో, “మహారాజా, మీరు అనుమతిస్తే, మరొక చిన్న పోటీ ఏర్పాటు చేస్తాను. అందులో బుద్ధిబలం, భుజబలం సమపాళ్ళలో వున్న నిశాంతుడే సేనాధిపతి పదవికి అర్హుడని మీరే నిర్ణయించగలరు,” అన్నాడు.

ఇందుకు విక్రమసింహుడు, తన అంగీకారం తెలిపాడు.

యుగంధరుడు వెంటనే రెండు గొడ్డళ్ళను తెప్పించాడు. నిశాంతుడికి, నిఖిలుడికి చెరోకటి యిస్తూ, ఎదురుగా వున్న రెండు మద్దిచెట్లను నరకమని అదేశించాడు. చెట్టును ఎవరు ముందుగా నరుకుతారో, వారే సేనాధిపతి అని యిద్దరికీ చెప్పాడు.

నిఖిలుడు, గొడ్డలి అందుకున్న మరుక్షణమే ఉత్సాహం ఉరకలు వేస్తూండగా వెళ్ళి, చెట్టును నరకడం ప్రారంభించాడు. నిశాంతుడు మాత్రం గొడ్డలిని అందుకుని, ఒకసారి దాని వంక పరీక్షగా చూశాడు. అది అంత పదునుగా లేకపోవడం గమనించి, దగ్గరలో కనిపించిన ఒక రాతి మీద దానికి పదునుపెట్టడంలో లీనమై పోయాడు.

ఆ విధంగా రెండు గంటలకాలం గడిచింది. నిఖిలుడు అప్పటికే తన చెట్టు మొదలును చాలా భాగం నరికేశాడు.

నిశాంతుడు మాత్రం యింకా తన గొడ్డలికి పదును పెడుతూనే వున్నాడు.

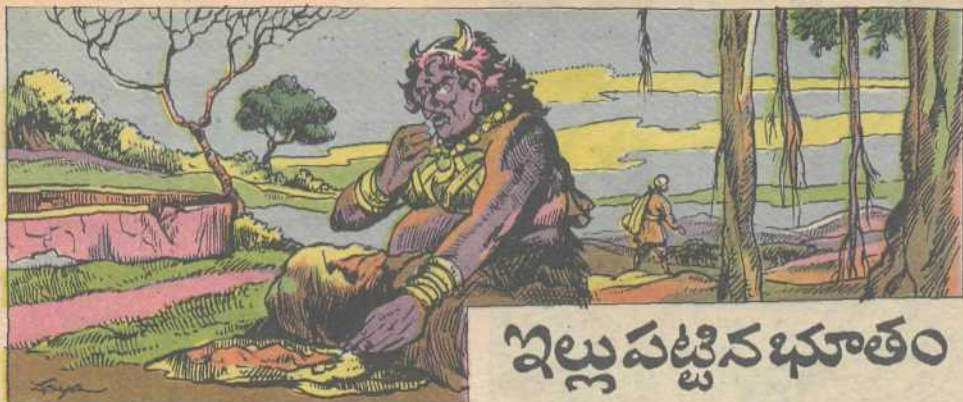
రాజు విక్రమసింహుడు, వాళ్ళవంక అశ్చర్యంగా చూడసాగాడు. యుగంధరుడు నిశాంతుడి వంక మెచ్చుకోలుగా చూడసాగాడు.

నిశాంతుడు మరి కొంతసేపటికి, బాగా పదునెక్కిన తన గొడ్డలి కేసి తృప్తిగా చూసుకుని, తన చెట్టును నరకడం మొదలుపెట్టాడు. అసరికే నిఖిలుడి భుజాల్లో శక్తి పూర్తిగా క్షీణించిపోయింది. అతడి గొడ్డలిదెబ్బలకు చెట్టు తెగడంలేదు.

నిశాంతుడు మాత్రం పెద్దగా అలిసి పోకుండానే, చకచకా తన చెట్టును పూర్తిగా నరికి పడగొట్టాడు. అది చూసి నిఖిలుడు, సగం తెగిన తన చెట్టు మొదలు వద్ద నిస్సత్తువుగా కూలబడిపోయాడు.

రాజు అపరిమితానందంతో మంత్రి యుగంధరుణ్ణి ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. అప్పటికప్పుడే నిశాంతుడు దేవగిరి రాజ్య సేనాధిపతిగా నియమించబడ్డాడు.

ఇల్లుపట్టినభూతం

ఒక ఊళ్లో మల్లయ్య అనే గాజుల వర్తకుడు ఉండేవాడు. అతను ఊరిచివరని పెద్ద స్థలంలో చిన్న పూరి యిల్లు కట్టుకుని, అందులో తన భార్య బిడ్డలతో కావరం ఉండేవాడు. ఈ స్థలమూ, ఇల్లూ కాక గాజుల మల్లయ్యకు గల అస్తి ఒక ఆవు, దూడా, కోళ్ళూనూ.

మల్లయ్య రోజూ ఉదయాన్నే లేచి, ఆవుకు పాలు తీసి, గడ్డి వేసి, చద్ది అన్నం తిని, మధ్యాహ్నానికి అన్నం మూట గట్టుకుని గాజుల బేరం మీద బయలుదేరేవాడు. సాయంకాలం దాకా ఆ పల్లె ఈ పల్లె తిరిగి, చీకటిపడి ఇంటికి చేరుకునేవాడు.

ఒక రోజు గాజుల మల్లయ్య ఒక మర్రిచెట్టు దగ్గరికి చేరేసరికి మధ్యాహ్నమయింది. దగ్గరలోనే బావి కూడా ఉన్నది. మల్లయ్య తన మలారం చెట్టు

కింద దింపుకుని, చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చుకుని, తన అన్నం మూట విప్పి, తిన్నంత తిని, మిగతాది ఏ కుక్కలో తినేస్తాయి గదా అని చెట్టుకిందనే వదిలేసి, మలారం భుజాని కెత్తుకుని ముందుకు సాగిపోయాడు.

మల్లయ్య కదిలాడో లేదో ఒక బ్రహ్మరాక్షసి అటుగా వచ్చింది. అది లోగడ ఉంటూ వచ్చిన చెట్టు పడిపోవటం చేత, కొత్త నివాసం ఏర్పాటు చేసుకునేటందుకు అది ఈ మర్రిచెట్టును చూసి వచ్చింది. దానికి గాజుల మల్లయ్య వదిలిపెట్టిన అన్నం కనిపించింది. బాగా ఆకలిగా ఉండటాన అది ఆ అన్నమూ, పచ్చళ్ళూ ఆవురావురు మంటూ తినేసింది.

అంతవరకూ బ్రహ్మరాక్షసి పచ్చి మాంసమూ, పచ్చినెత్తురూ తప్ప రుచి చూడ లేదు. ఇప్పుడు దానికి మనుషులు

తినే ఆహారం ఎంత రుచిగా ఉంటుందో తెలిసి వచ్చింది. ఇలాటి తిండే తింటూ మనిషిలాగా బతకాలన్న బలమైన కోరిక దానికి కలిగింది. గాజుల మల్లయ్య కోసం ఎదురుచూస్తూ అది అక్కడే ఉండిపోయింది.

ఆ రోజుకు బేరం ముగించుకుని మల్లయ్య ఆ దారినే తిరిగి వస్తూ, మర్రి చెట్టు దగ్గర మలారం దించి బావి దగ్గర మంచి నీళ్ళు తాగుతూ ఉండగా ఎవరో అడకూతురు ఏడుస్తున్న ధ్వని వినిపించింది. మల్లయ్య తల తిప్పి చూసే సరికి చెట్టు మొదట ఒక అడ మనిషి కూచుని ఏడుస్తూ ఉండటం కనపడింది.

“ఎవరమ్మా నువ్వు? ఇక్కడ ఒంటరిగా ఏడుస్తున్నా వెందుకు?” అని మల్లయ్య అడిగాడు.

“మాది చాలా దూరం, బాబూ! నా భర్త ఎటో వెళ్ళిపోయాడు. తిండితిప్పలూ లేక బాధ పడుతున్నాను,” అన్నదా స్త్రీ.

“అయ్యో, పాపం! మా ఇంటికి వచ్చి పని సహాయంగా ఉండు. జీతం ఏమీ ఇవ్వలేను గాని, కడుపునిండా తిండి పెడతాను. నీ భర్త బాడ తెలిస్తే వెళ్ళిపోదువు గాని,” అన్నాడు మల్లయ్య.

బ్రహ్మరాక్షసికి కావలసింది కూడా అదే గనక, “బాబూ, నా చేతనైన పని ఏదన్నా చెప్పి చేయించుకోండి. చేతగాని పని చెబితే మాత్రం నేను మీ ఇంట ఒక్క క్షణం ఉండను. ఎందుకైనా మంచిది, ముందే చెబుతున్నాను,” అన్నది.

సరేనని మల్లయ్య అడమనిషి రూపంలో ఉన్న ఆ బ్రహ్మరాక్షసిని తన వెంట తీసుకెళ్ళాడు. అతని భార్య ఆ మనిషి వృత్తాంత మంతా భర్త నుంచి విని, “నీ పేరే మమ్మా?” అని అడిగింది.

“నా పేరు దయ్యమ్మ,” అన్నది బ్రహ్మరాక్షసి తడుముకోకుండా.

సరే మర్నాటి నుంచి దయ్యమ్మ మల్లయ్య ఇంట పని ప్రారంభించింది. పొద్దున్నే లేచి వాకిళ్ళు ఊడ్చి, నీళ్ళు

చల్లెది. మల్లయ్య పాలు తీయగానే అవునూ, దూడనూ తీసుకుపోయి మధ్యాహ్నం దాకా మేపుకొచ్చేది. మిగిలిన రోజల్లా మల్లయ్య భార్యకు అన్ని పనులలోనూ సహాయం చేసేది.

ఒకనాటి రాత్రి మల్లయ్య చాలా పొద్దు పోయి ఇంటికి వచ్చి తలుపు తట్టాడు. అప్పటికే ఇంటిల్లిపాదీ అన్నాలు తిని, చలికి ముసుగులు తన్ని పడుకున్నారు. మల్లయ్య భార్య మంచం మీద పడుకున్నది. దయ్యమ్మ నేల మీద చాప వేసుకుని పడుకుంది.

మల్లయ్య భార్య ముసుగులో నుంచి బయటికి రావటం ఇష్టంలేక, "అయన వచ్చినట్టుంది. కాస్త తలుపు తియ్యి, దయ్యమ్మా!" అన్నది.

దయ్యమ్మ ఒక్క మూలుగు మూలిగి, చాప మీద పడుకుని ఉండే, చెయ్యి పొడుగుచాచి తలుపు గడియ తీసింది. ఇది కాస్తా మల్లయ్య భార్య కంట పడింది. ఆమె పైప్రాణాలు పైనే పోయినంత పని అయింది. ఆమె తన భయాన్ని ఎలాగో అణచుకుని, మర్నాటి ఉదయం రాత్రి జరిగిన విడ్డూరం గురించి తన భర్తతో చెప్పేసి, "ఇది మనిషి కాదు. దాని పేరే విడ్డూరం! దయ్యమ్మ అని ఎవరన్నా పేరు పెట్టుకుంటారా?" అన్నది.

మల్లయ్య తన భార్య మాటలు మొదట నమ్మలేదు. కాని, తనకు కూడా లోపల అనుమానంగానే ఉన్నది. తాను లోపలికి వచ్చేసరికి దయ్యమ్మ చాప మీద పడుకునే ఉన్నది. తలుపు గడియ తీసి వెళ్ళి పడుకోవటానికి తగిన వ్యవధిలేదు. దయ్యమ్మ మనిషి అయినా కాకపోయినా తన భార్య భయపడుతున్నది గనక ఆమెను పంపెయ్యాలనే మల్లయ్య నిశ్చయించాడు. కాని అకారణంగా వెళ్ళి పొమ్మంటే మర్యాదగా ఉండదు, చేతగాని పని చేబితే పోతానని దయ్యమ్మ మొదటనే చెప్పింది. అందుచేత ఆమెను పంపటానికి మల్లయ్య ఒక ఎత్తు ఎత్తాడు.

అయిన దయ్యమ్మతో, "చూడు, దయ్యమ్మా, మన ఇంటి చుట్టూ బోలెడంత ఆవరణ ఉన్నది. ఇందులో ఎన్నో చెట్లు వేసుకోవచ్చు. అయితే ముందుగా నిలువెత్తున ప్రహరీగోడ కట్టాలి. కాస్త ఆ పని చూడు!" అన్నాడు.

దయ్యమ్మ అంత పని తనపల్ల కాదనక, సరేనని తానే మట్టి తవ్వే. ఇటుకలు చేసి కాల్చి, ఒంటరిగా ఆవరణ చుట్టూ ఎత్తయిన ప్రహరీగోడ కట్టేసింది. ఆ తరువాత ఎక్కడెక్కడి నుంచో పెద్ద పెద్ద చెట్లు తెచ్చి ఆవరణ అంతటా పాతి తోట తయారు చేసింది.

దయ్యమ్మ మామూలు మనిషి కాదని మల్లయ్యకు రూఢి కావటమేగాక ఊళ్ళో వాళ్ళందరికీ కూడా తెలిసిపోయింది. ఈ దయ్యమ్మను ఎలా వదుల్చుకోవాలో మల్లయ్యకు పాలుబోలేదు. దయ్యమ్మ ఎవరికీ ఏ అసకారమూ చెయ్యటం లేదు, నిజమే. కాని అటువంటి మనిషి ఇంట ఉండటం ఎంత ప్రమాదం! ఊళ్ళో

వాళ్ళంతా, "ఆ దయ్యం ముండను వెళ్ళి గొడతావా, లేక నువ్వే ఊరు విడిచి పోతావా?" అని అతన్ని అడుగుతున్నారు. మల్లయ్య ఇంటి చుట్టూ అస్తమానం జనం మూగుతున్నారు.

ఒకనాడు మల్లయ్య కుటుంబమంతా ఆవరణలో ఉండగా ఒక పిల్లి ఒక ఎలుకను తరుముకుంటూ వచ్చింది. ఎలుక పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి ఒక సన్నటి కలుగులో దూరింది.

ఇదంతా చూస్తున్న మల్లయ్య కొడుకు, పసివాడు, "దయ్యమ్మా, దయ్యమ్మా! ఆ ఎలుకను తీసుకురా!" అని అడిగాడు ఎంతో ఉత్సాహంగా.

"ఏం? నాకు చాతకాదనుకున్నావా?" అంటూ దయ్యమ్మ అందరూ చూస్తుండగానే ఎలుకంత చిన్నదైపోయి కలుగులోకి దూరింది. ఇదే సమయమనుకుని మల్లయ్య గంపెడు మట్టి తెచ్చి ఆ కలుగును పూడ్చేసాడు. అంతే, ఆ తరువాత దయ్యమ్మను ఎవరూ చూడలేదు.

ప్రకృతి వింతలు:

బ్రహ్మాండమైన కనుమలు

అమెరికాలోని అరిజోనాలో వున్న 'గ్రాండ్ కానియన్' కనుమలే ప్రపంచంలో కెల్లా పెద్ద కనుమలు. 4 నుంచి 13 మైళ్ళ వెడల్పుతో 217 మైళ్ళు వ్యాపించి వున్న ఈ కనుమల లోతు 7,000 అడుగులు. 225 మిలియన్ సంవత్సరాల క్రితం కొలరాడో నదీ ప్రవాహంవల్ల ఈ కనుమలు ఏర్పడ్డాయి. వాతావరణ మార్పుల కారణంగా ఈ కనుమలకు వింత ఆకారాలు ఏర్పడ్డాయి.

సహారా ఎడారి లోతు (ఇసుకమండం) కొన్ని అంగుళాలతో ప్రారంభమై దాదాపు 400 అడుగులవరకు వుంది.

సహారా

కనిపించే రక్తం

అంటార్కిటికా మంచుచేపల రక్తం స్పష్టంగా కనిపిస్తూ వుంటుంది. రక్తంవున్న ప్రాణులలో, తొంబై శాతం ప్రాణవాయువును శరీరభాగాలకు సరఫరాచేసే ఏర్రరంగు హేమోగ్లోబిన్ ఈ చేపల రక్తంలో లేదు.

ఏనుగు కునుకు

ఏనుగులు ఒక రోజుకు రెండు గంటల సేపు మాత్రమే నిద్రపోతాయి!

Circles, triangles, squares, semi-circles...
The wonder world of geometry
at your finger tips!

OMEGA Sony
gives you perfection

Also available:

- Omega Glory
- Omega Liba
- Omega World Time

Omega—The ultimate in quality

Allied Instruments Pvt. Ltd.,

30-CD Government Industrial Estate
Kandivli (West), Bombay-400 067.
Phone: 692425 • 685068 • 696721 • 697188
Telex: 011-73369 AIPL • Cable ARTCORNER

Winner of Top
FLEXCONAL
EXPORT AWARD—
1978-79-80-
81-82-83-84-85

Distributors: GREATER BOMBAY: **D. Jagjivandas & Company**, 177, Abdul Rehman Street, Bombay-400 003. Ph.: 326524 MAHARASHTRA: **A. Aalok & Company**, 107, Regal Industrial Estate, Acharya Donde Marg, Sewree (West), Bombay-400 015. Ph.: 4133295/4133215 GUJARAT: **N. Chimanlal & Co.** 'Jesmin' Building, Near Firdaus Flats, Khanpur, Ahmedabad 380 001. Ph.: 395198/399570 DELHI, HARYANA PUNJAB, J.K. & HIMACHAL PRADESH: **Bharati Traders**, 89, Chawri Bazar, Delhi-110 006. Ph.: 262854 KARNATAKA ANDHRA PRADESH & GOA: **Sanghvi Corporation**, Suresh Bldg., No. 17, 4th Cross, Kalasipalayam, New Extension, Bangalore 560 002. Ph.: 225702 CALCUTTA & WEST BENGAL: **Sanghvi Corporation**, 14/1/1A, Jackson Lane, 2nd Floor, Calcutta-700 001. Ph.: 262141 UTTAR PRADESH: **Sanghvi Corporation**, 7-A, Balmiki Marg, Kalsar Bagh, Lucknow-(U.P.) Ph.: 48301. TAMIL NADU: **Sanghvi Corporation**, Rafea Complex 1st Floor, 35, Strotten Muthia Mudaliar Street, Madras-600 079. Ph.: 22304.

ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1988 ఆగస్టు నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

P. S. Rajagopal

A. V. Rangaiah

★ పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ జూన్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: - చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల ఫోటీ, మద్రాసు-26

ఏప్రిల్ నెల ఫోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో: ఒకరికొకరు అండగా!

రెండవ ఫోటో: విరబూస్తాం నిండుగా !!

సంపినవారు: పి. మీనామధన్, వి. ఎల్. పురం, బొవల్లి—522 101

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 30-00

చందా సంపాదనైన చిరునామా:

డాబ్లన్ ఏజన్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026.

ఇతర దేశాల చందా వివరాలకు రాయండి:

చందమామ పబ్లికేషన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026.

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

కోత్త సెరిలాక్ ఆరంజ్

మీ పాపాయికి సెరిలాక్ లాభాన్ని అందించడానికి మరొక మార్గం

మీ పాపాయికి మరొక లాభాన్ని అందజేసేందుకు యిదిగో కోత్త సెరిలాక్ ఆరంజ్. మీ పాపాయి కోత్త రుచులను అలవడుచుకున్నప్పుడు, అతని ఆహారంలో మరింత పైవేర్లం తెచ్చే లాభం, దీనితోబాటు సారించి మంచితనం కూడా లభిస్తుంది.

మీరు మీ పాపాయికి సెరిలాక్ ఆరంజ్ యిస్తున్నారంటే, అతనికి సెరిలాక్ లాభాలన్నీంటినీ యిస్తున్నా ఉన్నారన్న మాట-ప్రతి సారి కినిపించినప్పుడు పరిపూర్ణమైన

పోషక శక్తి, చక్కటి రుచి, క్షణాలలో తయారు కావడం.

కాబట్టి, పాలు క్రాగించడంతోబాటు, 4 నెలల నుండి అతనికి సెరిలాక్ వేవ్, 6 నెలల నుండి సెరిలాక్ అపిల్/కోత్త సెరిలాక్ ఆరంజ్ యివ్వండి-మీ పాపాయికి సెరిలాక్ లాభాన్ని అందజేసేందుకు రుచి కరమైన మూడు మార్గాలు.

పరిశుభ్రంగా తయారు చేయడానికి, మీ పాపాయికి సమకూతంలో పోషకాహారం సమకూర్చేందుకూను, దయచేసి

దబ్బా మీద ఉన్న సూచనలు జాగ్రత్తగా అనుసరించండి.

పూర్వమైన
ని
వాకిండి...

పూర్వమైన
మీ
కొలెట్
క్రయిర్తో
నాట్రన్
మరి

Ask for
nutra
Chocolate
Eck
nutra

పంచెలు, నాకుతూ తినెచ్చు, చిలకొట్ట తినెచ్చు, అలాగే తినెచ్చు...

...లేదా గటగట త్రాగేయొచ్చు.

ఇదుగో ఇప్పుడు రస్స అందిపోంది పాస్ట్ డింక్ని
మించిన మజా! పాహ్ గులాబ్, కూల్ ఖస్, కేసర్
ఇరై చి, మేంగో రైప్ అనే నాలుగు రస్స ప్రీమియమ్
రుచులు. వీటితో ఇక మీరు తయారు చేసుకోవచ్చు
సురగలు పొంగే మిల్క్ షేక్లు, నోరూరించే
బస్ క్రీములు, లొట్టలు వేయించే లిప్పీలు....
వేసవిలో రస్స లాగానే అద్భుతంగా చాహం తీర్చేవి.

నందినంది మరి రస్స ఇవ్వే ఈ నాలుగు విశిష్ట
రుచులు! తప్పకీరా శిల్పానంగా త్రాగండి,
త్రాగించండి.... తినండి, తినిపించండి.

రస్స ప్రీమియమ్ రుచులు

- పాహ్ గులాబ్ ■ కూల్ ఖస్
- కేసర్ ఇరై చి ■ మేంగో రైప్

చిలకొట్ట రస్స

రస్స

